



# Percepția publică despre Guvernare, Partide Politice și Sistemul Electoral din Republica Moldova

*Rezultate sondaj național reprezentativ,  
12,322 respondenți din Republica Moldova*

Celinda Lake, David Mermin, Zoe Grotophorst, Jessica Mejia

Washington, DC | Berkeley, CA | New York, NY

[LakeResearch.com](http://LakeResearch.com)

+1.202.776.9066

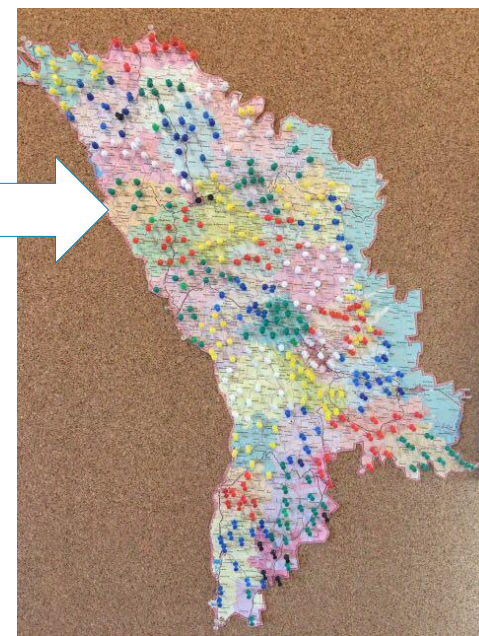
# Metodologie

- Sondajul a fost conceput de Lake Research Partners și administrat de [imas] cu supervizare de către echipa Lake Research Partners. Sondajul a fost derulat utilizând intervierea față în față (CAPI, tablete), în limba română și rusă, de către operatori special instruiți pentru acest tip de cercetare.
- Gradul de verificare a sondajului a fost de 100% interviuri derulate.
- Sondajul a cumulat răspunsurile a 12,322 respondenți adulți (18+ ani) din toată Republica Moldova, excluzând pe cei din Transnistria; perioada de culegere date a fost între 1-14 Aprilie și 25 Aprilie – 7 Mai, 2017.
- Marja de eroare a sondajului este de +/- 0.89%.
- În perioada derulării sondajului au avut loc câteva evenimente mai importante. Primul a fost cel generat de condițiile meteorologice din luna Aprilie, ninsoare ce a afectat transportul și a produs daune considerabile. Al doilea eveniment notabil a fost anunțul Președintelui Igor Dodon privind inițiativa de a introduce legea privind sistemul mixt de vot la mijlocul lunii Aprilie.

# Operațiunea extensivă a [imas] de culegere de date ne-a permis efectuarea unei analize în profunzime pentru fiecare raion în parte.

Coordonate etapă culegere date:

- 35 eșantioane regionale reprezentative
- 382 localități
- 190 operatori de interviu
- 15 șoferi
- 5 cercetători
- 4 supervizori

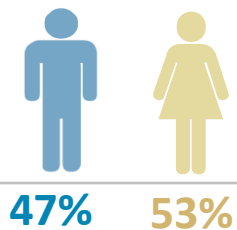


# Obiectiv

- Acesta este cel mai mare sondaj comandat și publicat de un partid politic din Republica Moldova. La fel ca partide din alte țări care angajează o casă de sondaj specializată pentru a măsura și înțelege mediul politic actual, Partidul Democrat din Moldova s-a adresat Lake Research Partners și companiei [imas] pentru a derula într-o manieră etică și profesionistă un sondaj în profunzime în rândul electoratului din Republica Moldova.

# Structură eşantion

## GEN



## VÂRSTĂ

|       |   |     |
|-------|---|-----|
| 18-25 | — | 10% |
| 26-40 | — | 26% |
| 41-55 | — | 26% |
| 56-70 | — | 29% |
| 71+   | — | 9%  |

## LIMBA

|               |   |     |
|---------------|---|-----|
| Moldovenească | — | 49% |
| Română        | — | 25% |
| Rusă          | — | 19% |
| Ucraineană    | — | 3%  |
| Găgăuză       | — | 2%  |

## ORIENTARE POLITICĂ

|         |   |     |
|---------|---|-----|
| Stânga  | — | 22% |
| Centru  | — | 31% |
| Dreapta | — | 21% |
| NŞ/NR   | — | 26% |

## EDUCAȚIE

|                            |   |     |
|----------------------------|---|-----|
| Studii medii sau mai puțin | — | 12% |
| Școală generală            | — | 23% |
| Școală profesională        | — | 21% |
| Liceu                      | — | 4%  |
| Școală post-liceală        | — | 12% |
| St. sup. incomplete        | — | 5%  |
| St. sup. complete          | — | 21% |
| Master, doctorat           | — | 2%  |

## STATUT OCUPAȚIONAL

|                   |   |     |
|-------------------|---|-----|
| Angajat full time | — | 29% |
| Angajat part-time | — | 5%  |
| Student           | — | 3%  |
| Casnic(ă)         | — | 11% |
| Pensionar         | — | 29% |
| Antreprenor       | — | 3%  |
| Șomer             | — | 16% |

## NAȚIONALITATE

|           |   |     |
|-----------|---|-----|
| Moldovean | — | 74% |
| Român     | — | 6%  |
| Rus       | — | 6%  |
| Ucrainean | — | 8%  |
| Găgăuz    | — | 4%  |

## REGIUNE

|        |   |     |
|--------|---|-----|
| Nord   | — | 28% |
| Centru | — | 54% |
| Sud    | — | 18% |

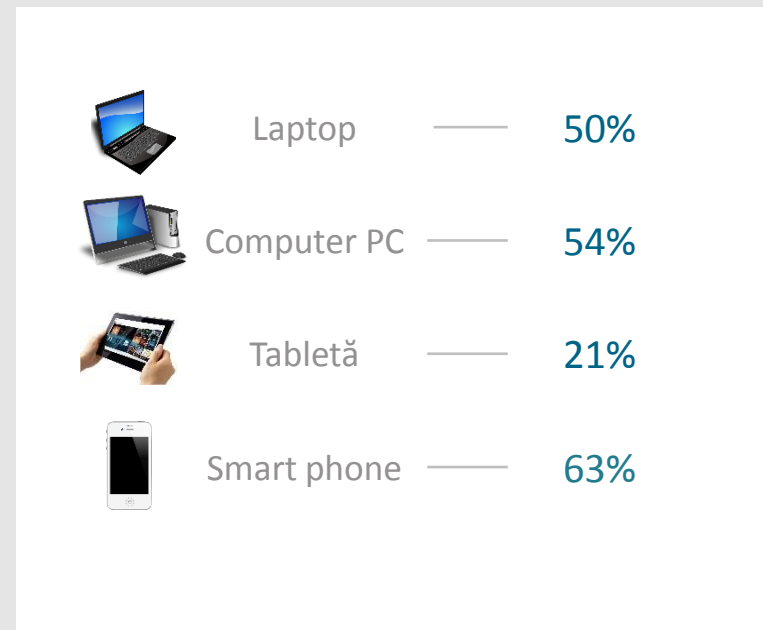
Diferența până la 100% o reprezintă răspunsurile "altceva" sau non-răspunsurile.

# Obiceiuri de utilizare Internet

## FRECVENȚĂ UTILIZARE INTERNET

|                          |   |     |
|--------------------------|---|-----|
| (Aproape) În fiecare zi  | — | 53% |
| O dată pe săptămână      | — | 6%  |
| De mai multe ori pe lună | — | 1%  |
| Mai rar                  | — | 5%  |
| Nu utilizez Internetul   | — | 35% |

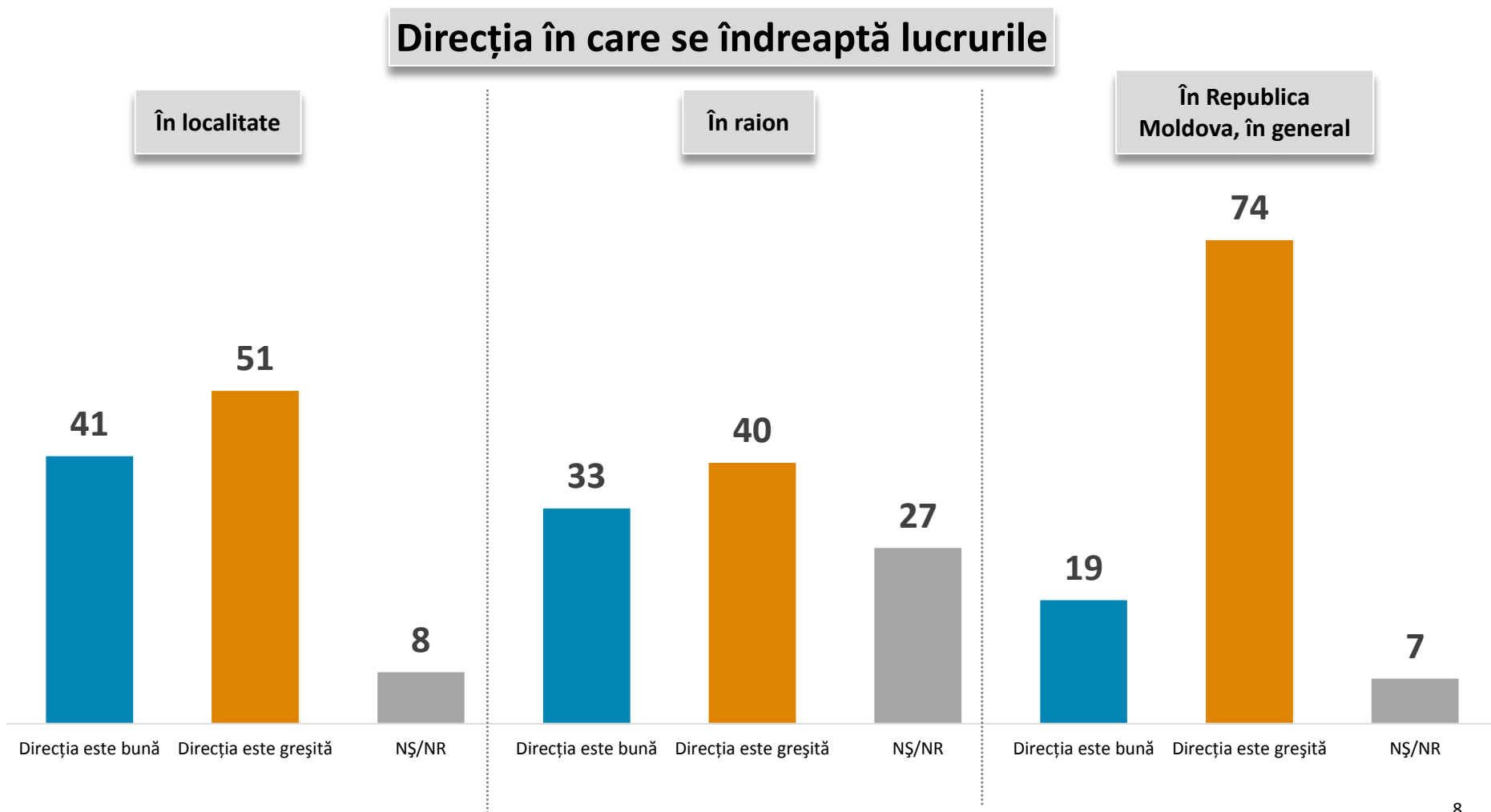
## DISPOZITIVUL UTILIZAT PENTRU ACCESUL LA INTERNET



## Contextul Politic

Atitudini privind direcția în care se îndreaptă lucrurile și problemele importante

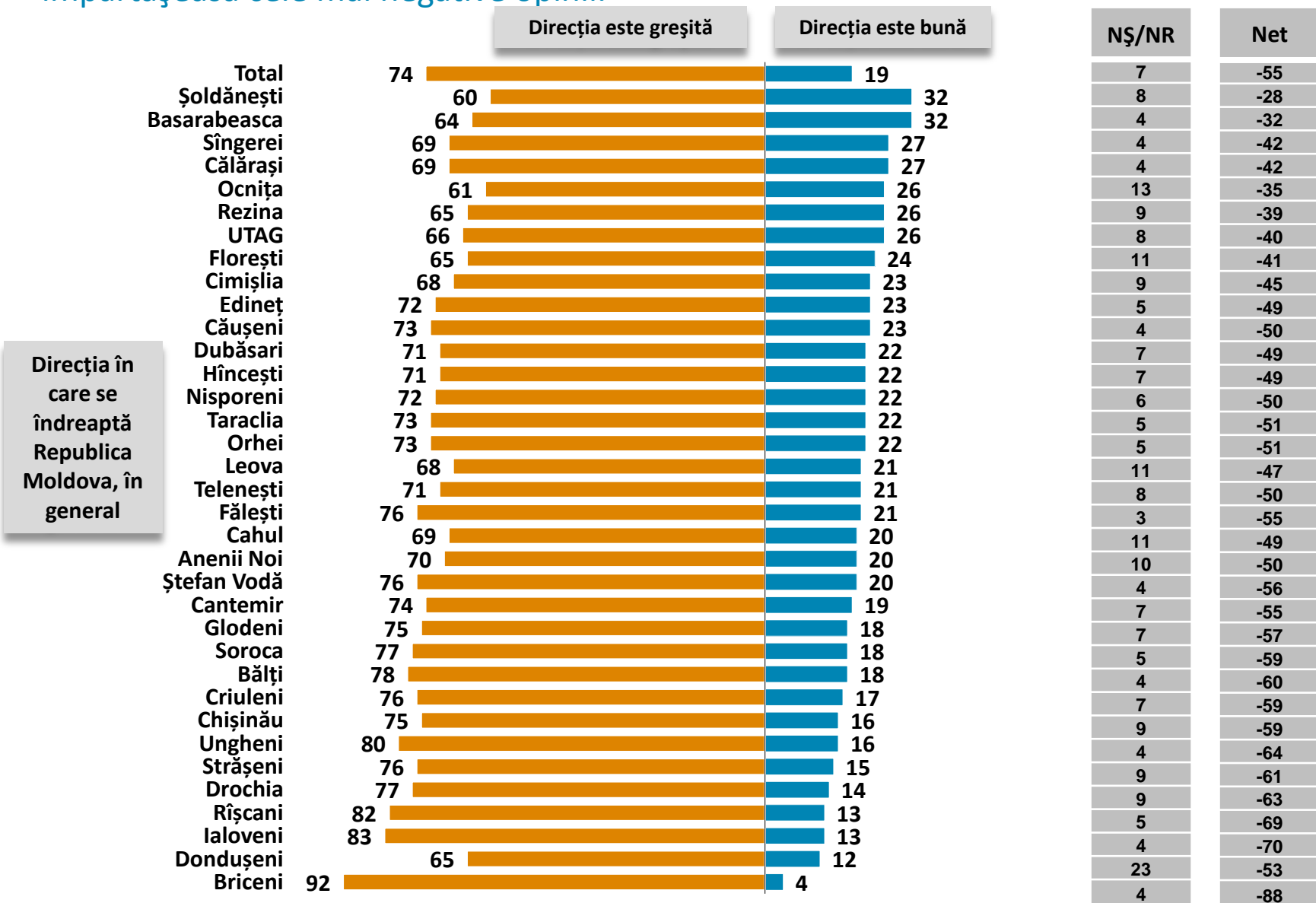
Trei sferturi dintre respondenți spun că țara se îndreaptă într-o direcție greșită. Opiniile sunt mai echilibrate în ceea ce privește situația la nivelul localității și raionului, dar chiar și la aceste nivele persistă curențe de opinie negative.



C1. În general, în ce direcție considerați că merg lucrurile ...?



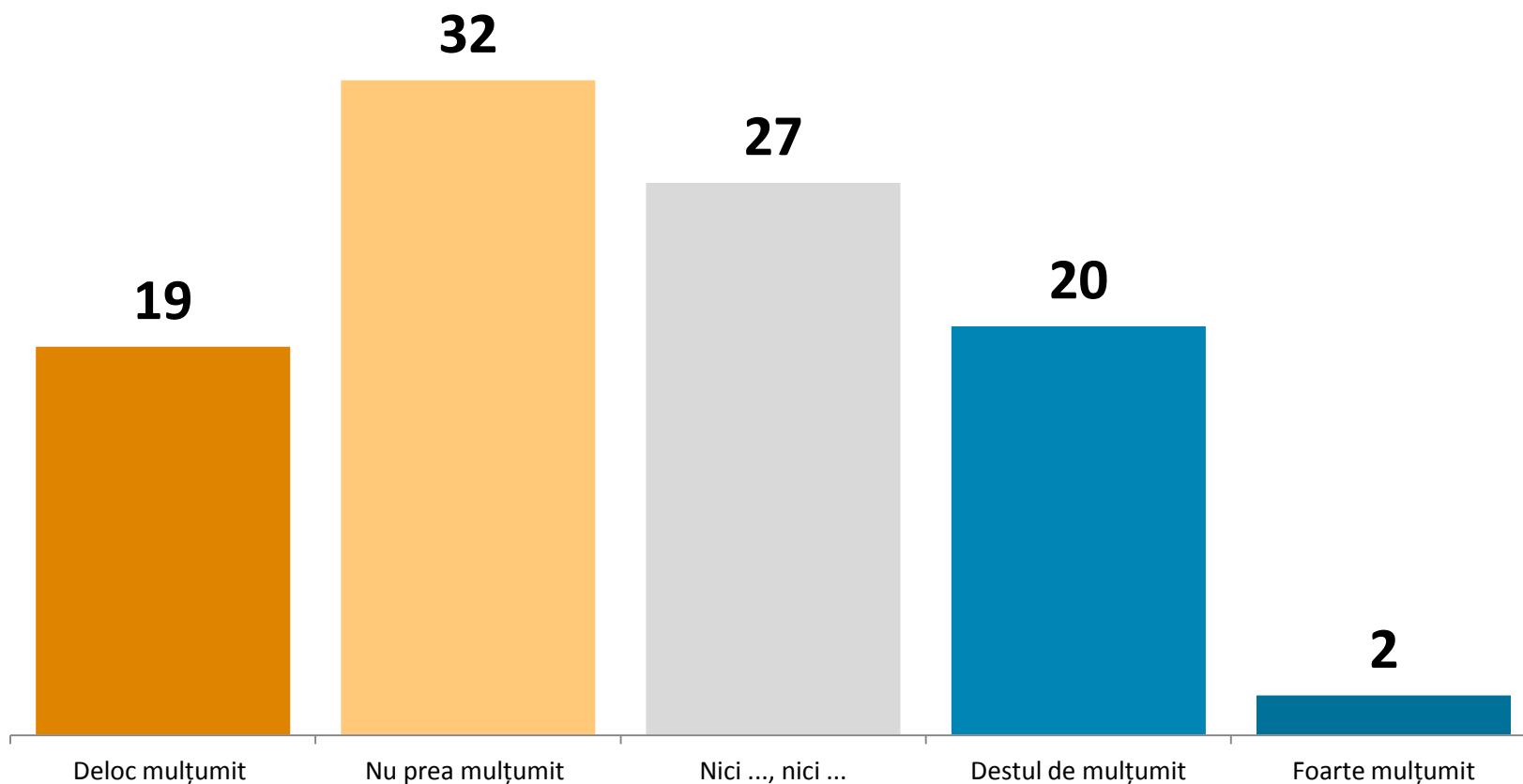
Chiar dacă la nivelul fiecărui raion domină răspunsurile ce subliniază direcția greșită, există raioane care sunt mai pozitive în privința direcției în care se îndreaptă Republica Moldova: Șoldănești și Basarabeasca. În același timp, locuitorii din raionul Briceni par să împărtășească cele mai negative opinii.



C1. În general, în ce direcție considerați că merg lucrurile în Republica Moldova?

Majoritatea participanților la sondaj nu sunt mulțumiți de modul în care trăiesc. Cu toate acestea, 22% se declară totuși foarte sau destul de mulțumiți, pondere aflată în creștere semnificativă față de rezultatele sondajelor din 2015 sau 2016.

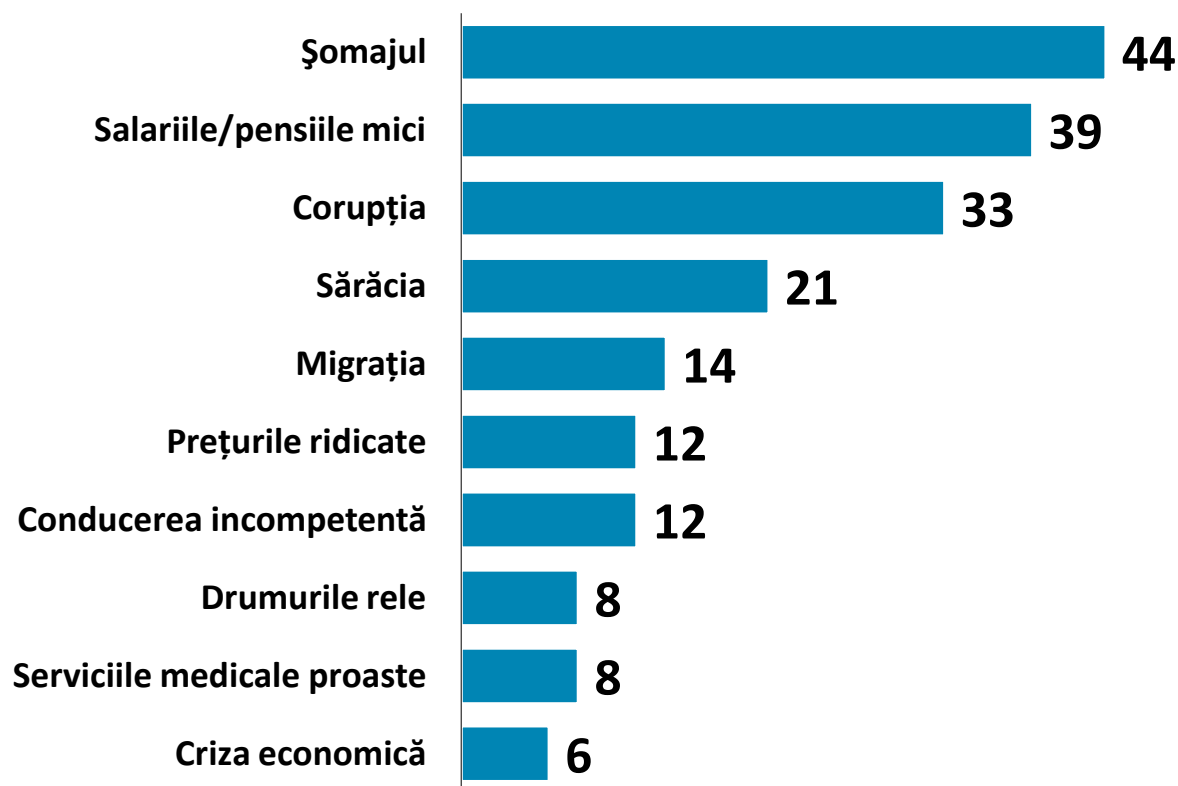
### Satisfacția față de modul în care trăiesc



C3. Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de felul în care trăiți?

Șomajul este considerată a fi principala problemă cu care se confruntă Republica Moldova acum, la mică distanță urmată de problema salariilor și pensiilor mici. Corupția este în topul problemelor pentru o treime dintre respondenți, dar trebuie menționat că în sondajele precedente figura pe locul I, iar acum coboară pe locul III.

### Principalele probleme cu care se confruntă Republica Moldova\*



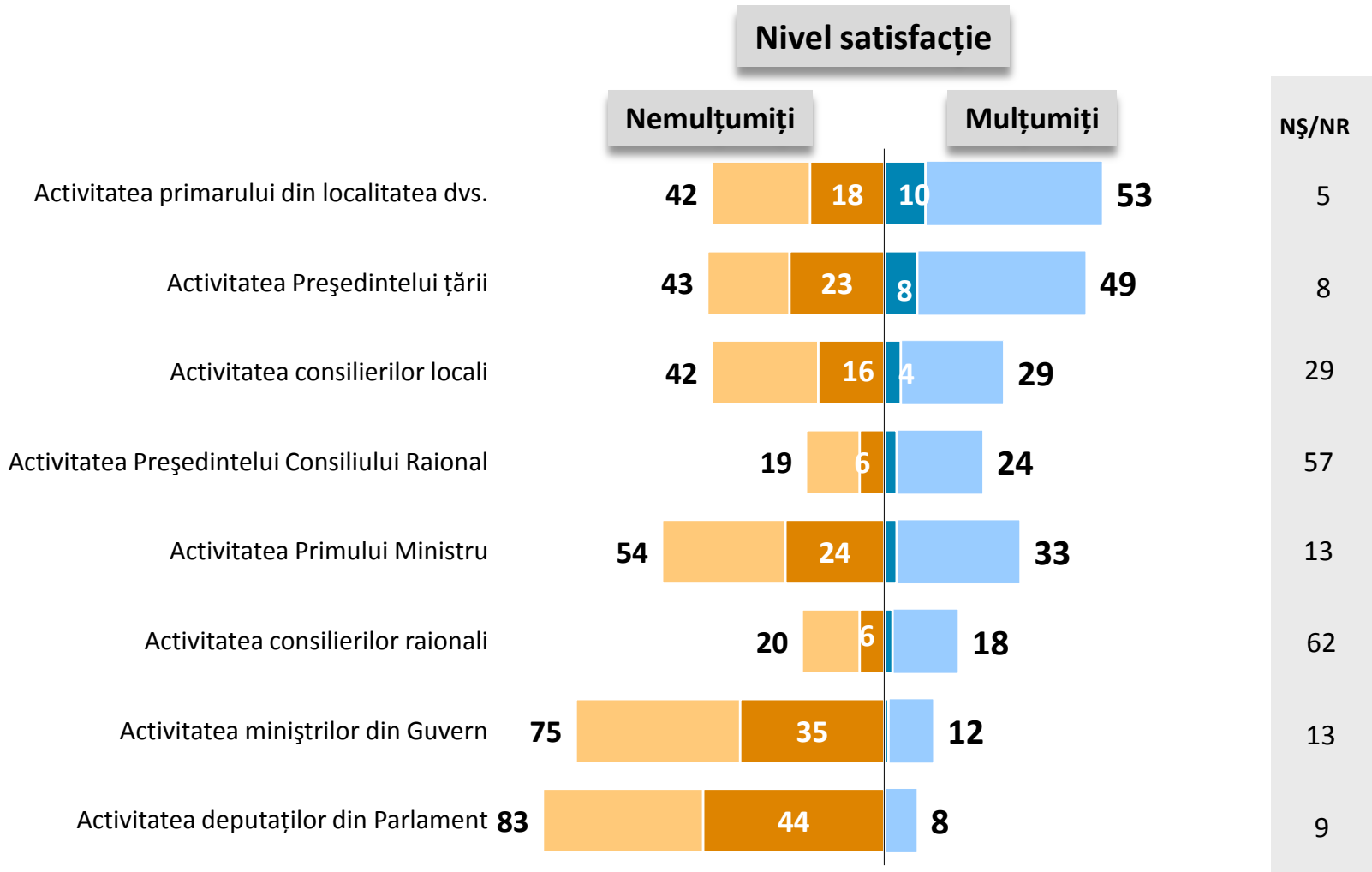
\*Fiecare respondent a avut posibilitatea să acorde maxim trei răspunsuri, iar procentele au fost agregate.

C2. Care sunt cele mai mari probleme cu care se confruntă Republica Moldova acum?

# Mediul politic

Atitudinini despre instituții, partide și politicieni

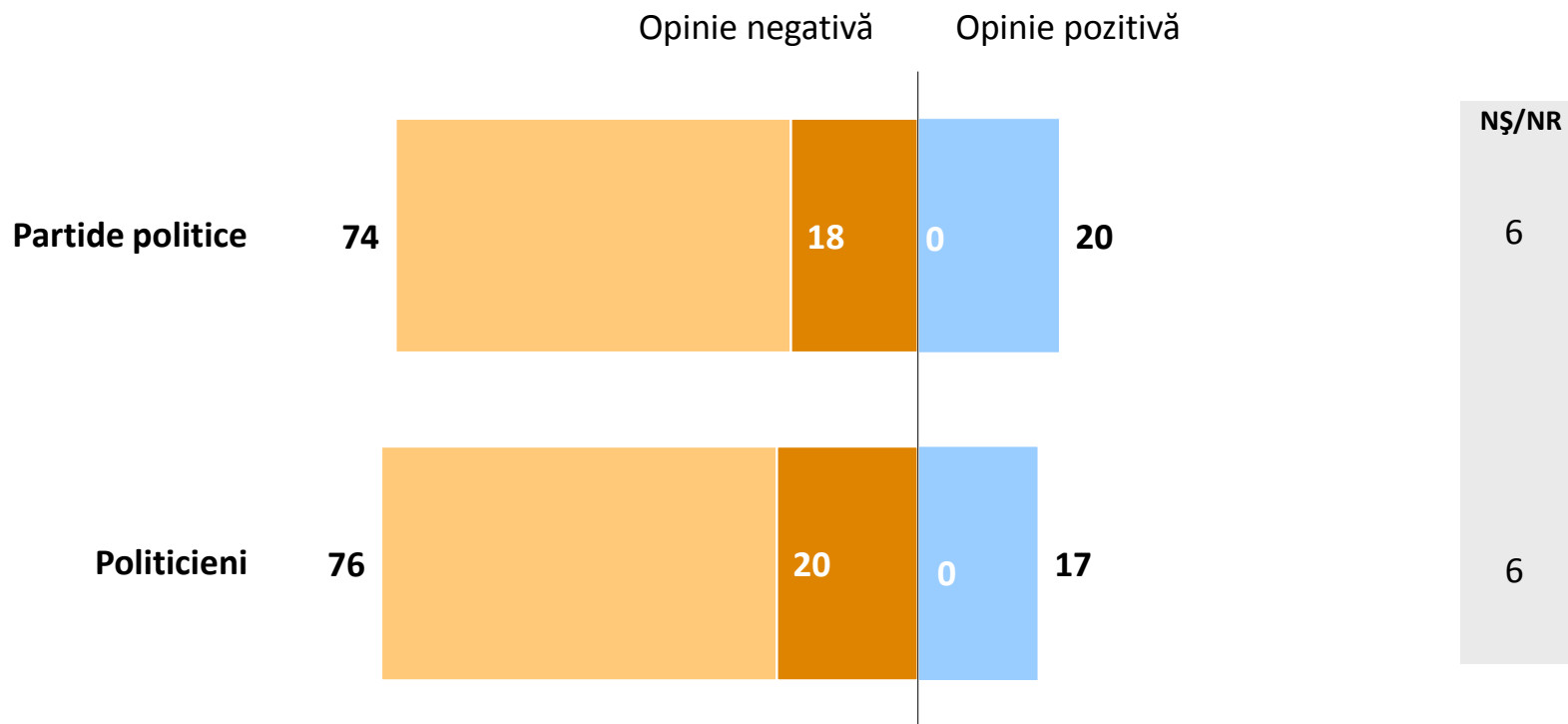
Participanții la sondaj sunt extrem de nemulțumiți de activitatea deputaților și a miniștrilor. Curente majoritar pozitive s-au regăsit în dreptul activității primarilor și președintelui Igor Dodon. Mulți dintre respondenți nu sunt familiarizați cu activitatea consilierilor locali sau raionali.



C4. Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de ...?

Per ansamblu, cetățenii au o părere preponderent negativă despre partidele și politicienii din Republica Moldova.

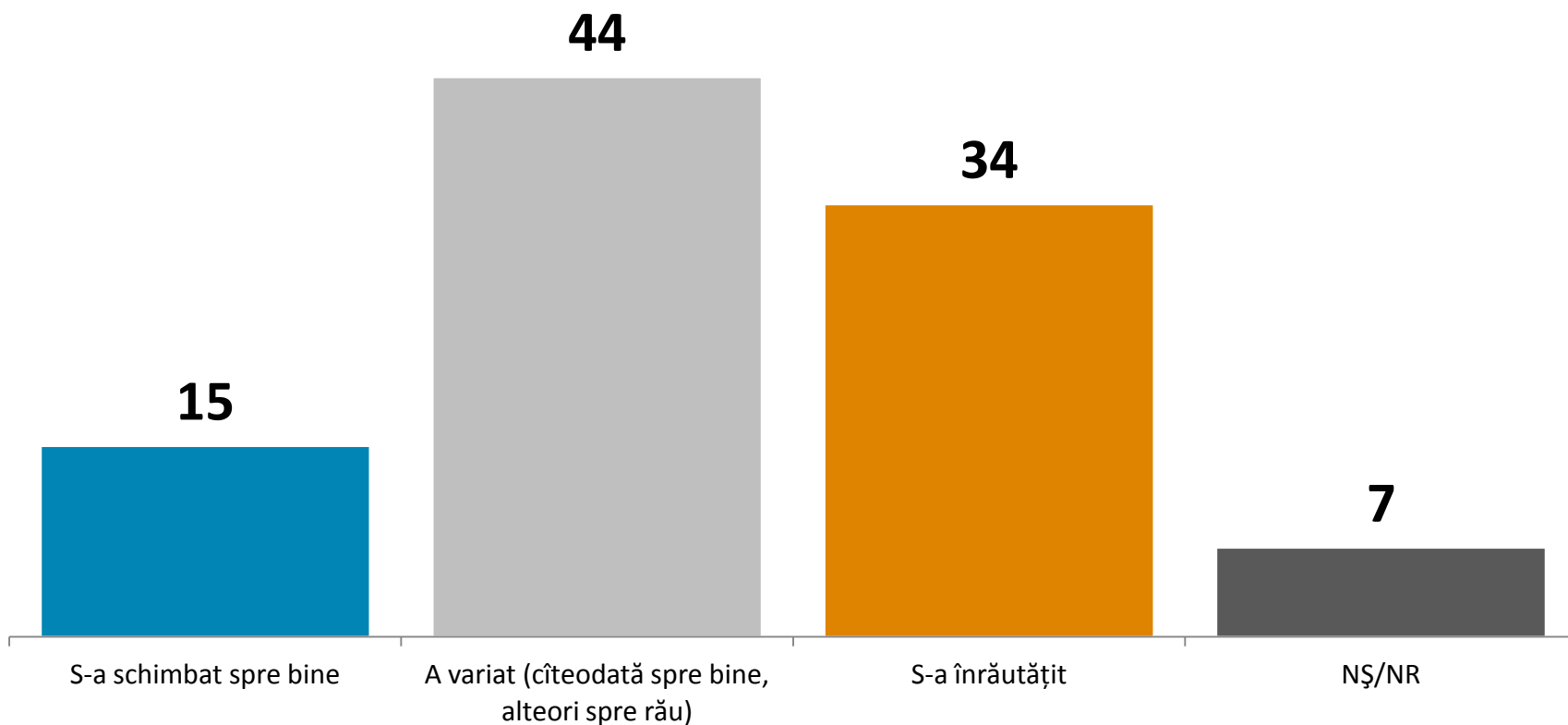
## Opinia despre partide politice și politicieni



V2. Care este opinia dvs. despre partidele din Republica Moldova?  
V3. Care este opinia dvs. despre politicienii din Republica Moldova?

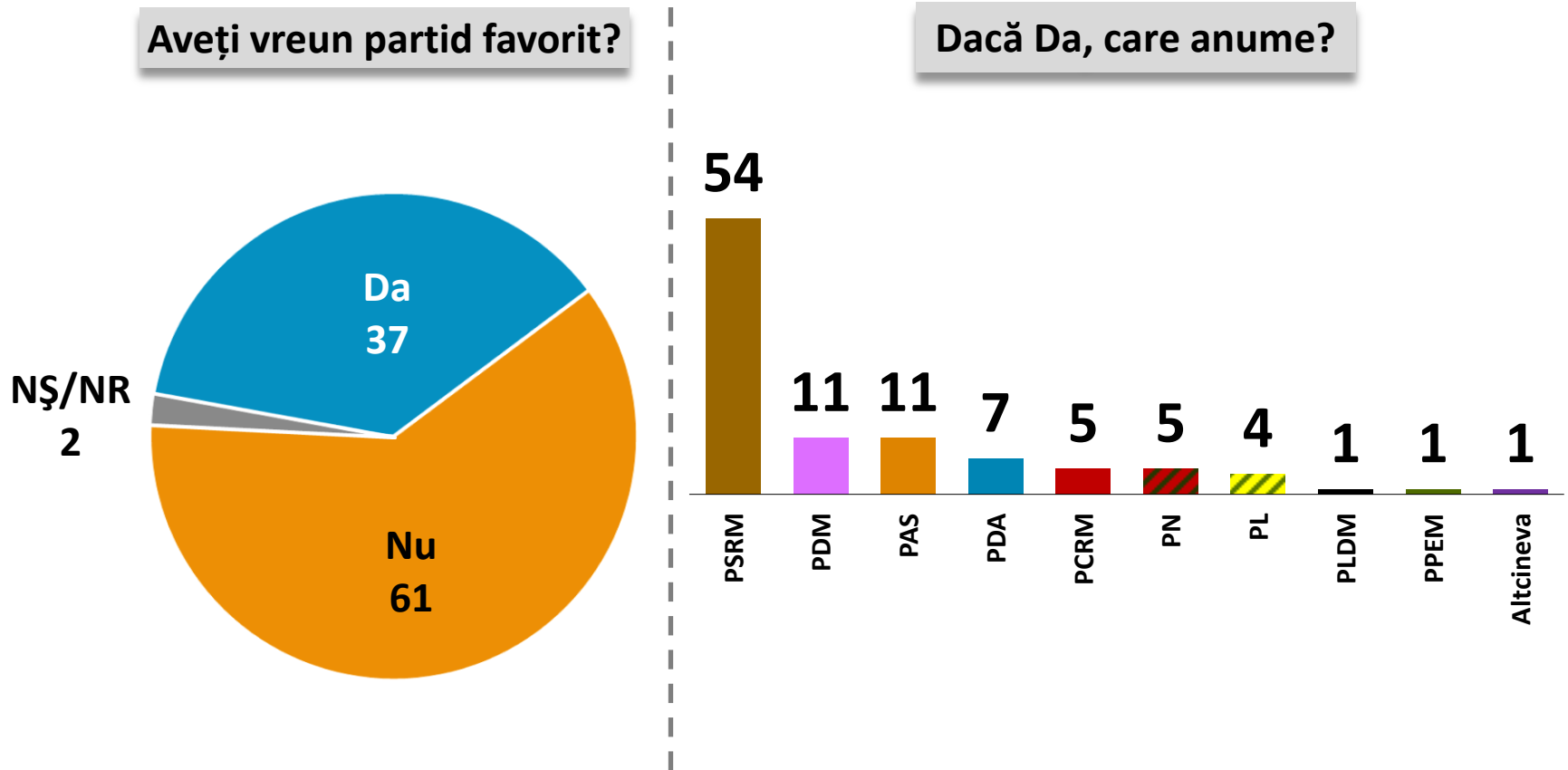
Aproape jumătate dintre respondenți au spus că opinia lor despre partide politice a variat pe parcursul anului 2017, uneori spre bine, alteori spre rău. În același timp, o treime au afirmat că opinia lor s-a înrăutățit în această perioadă de timp.

### Opinia despre partide politice în 2017



V2a. Pe parcursul anului 2017, părerea dvs. despre partidele politice ...?

Majoritatea celor care au răspuns la sondaj nu au un partid favorit. Dintre cei care totuși au afirmat că au unul, cei care au menționat PSRM depășesc net toate celelalte partide la un loc menționate ca partid favorit.



C6. Dvs. aveți vreun partid politic preferat?  
C7. Dacă da, care anume?



Fiecare al 5-lea respondent a dat nota maximă (10) pentru PSRM. Următoarele partide în clasamentul notelor de 10 sunt PAS și PCRM.

|                            | A auzit de acest partid politic |    | Cum evaluați activitatea următoarelor partide politice? |      |       |      |      |     |       |       |      |      |       |
|----------------------------|---------------------------------|----|---|------|-------|------|------|-----|-------|-------|------|------|-------|
|                            | Da                              | Nu | One   | Two  | Three | Four | Five | Six | Seven | Eight | Nine | Ten  | DK/NA |
| <b>PCRM</b>                | 99                              | 1  | 21.0  | 8.2  | 7.7   | 6.0  | 15.4 | 4.6 | 6.2   | 7.5   | 3.0  | 10.3 | 10.1  |
| <b>PDM</b>                 | 94                              | 6  | 31.9  | 9.0  | 6.9   | 4.3  | 11.8 | 4.9 | 6.0   | 6.8   | 2.6  | 4.3  | 11.5  |
| <b>PLDM</b>                | 91                              | 9  | 35.3  | 10.8 | 8.1   | 5.2  | 11.2 | 4.6 | 4.6   | 3.6   | 1.1  | 2.0  | 13.5  |
| <b>PL</b>                  | 91                              | 9  | 44.0  | 10.8 | 6.7   | 4.5  | 9.5  | 3.9 | 4.0   | 3.3   | 1.0  | 1.9  | 10.4  |
| <b>PSRM</b>                | 98                              | 2  | 17.3  | 5.2  | 4.6   | 3.9  | 11.2 | 5.0 | 7.1   | 11.2  | 6.5  | 20.8 | 7.2   |
| <b>Partidul Nostru</b>     | 84                              | 16 | 27.2  | 8.7  | 6.5   | 4.6  | 11.8 | 4.2 | 6.1   | 6.9   | 3.3  | 8.8  | 11.9  |
| <b>PPEM</b>                | 58                              | 42 | 30.9  | 7.8  | 7.1   | 5.2  | 10.9 | 5.0 | 6.5   | 6.3   | 2.3  | 5.0  | 13.0  |
| <b>DEMNITATE SI ADEVAR</b> | 72                              | 28 | 23.5  | 7.8  | 5.9   | 5.3  | 11.0 | 5.3 | 6.7   | 8.3   | 4.6  | 9.0  | 12.6  |
| <b>PAS</b>                 | 71                              | 29 | 25.2  | 5.9  | 4.9   | 3.8  | 9.1  | 4.7 | 6.3   | 10.3  | 7.5  | 13.1 | 9.2   |
| <b>PARTIDUL SOR</b>        | 64                              | 36 | 37.5  | 8.7  | 5.4   | 4.0  | 8.9  | 4.2 | 4.9   | 5.0   | 2.2  | 4.5  | 14.7  |

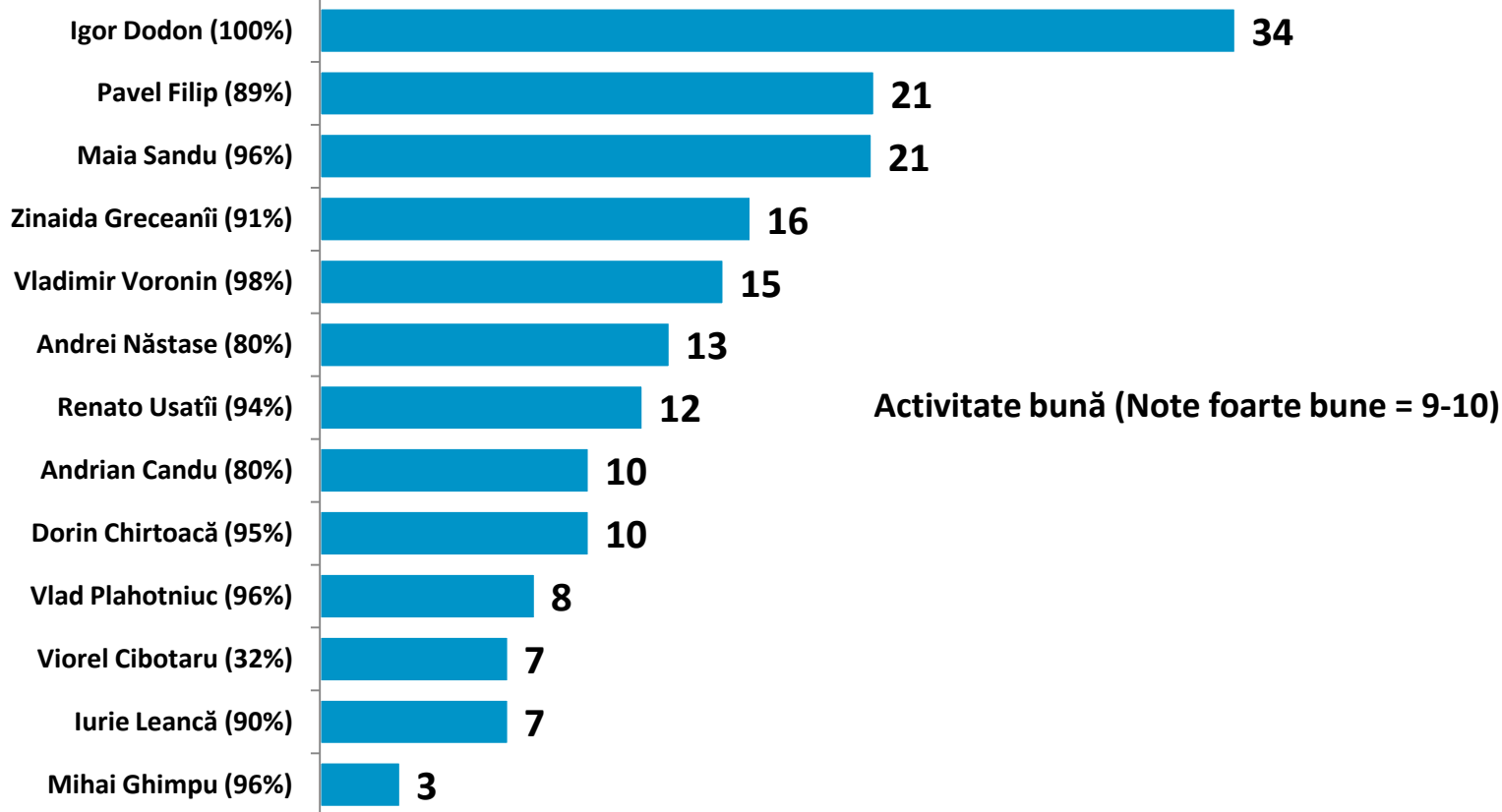
Circa un sfert dintre respondenți au acordat pentru Președintele Igor Dodon nota maximă (10). Următorii politicieni în clasamentul notelor de 10 sunt Pavel Filip și Maia Sandu.

|                   | A auzit de acest politician |    | Cum evaluați activitatea următoarelor personalități politice? |      |       |      |      |     |       |       |      |      |       |
|-------------------|-----------------------------|----|---|------|-------|------|------|-----|-------|-------|------|------|-------|
|                   | Da                          | Nu | One   | Two  | Three | Four | Five | Six | Seven | Eight | Nine | Ten  | DK/NA |
| ANDRIAN CANDU     | 80                          | 20 | 19.3  | 6.0  | 6.9   | 4.7  | 15.3 | 5.7 | 7.6   | 10.1  | 3.6  | 6.7  | 14.1  |
| DORIN CHIRTOACA   | 95                          | 5  | 31.0  | 7.4  | 5.3   | 4.0  | 11.8 | 4.7 | 6.7   | 8.5   | 3.7  | 6.6  | 10.3  |
| VIOREL CIBOTARU   | 32                          | 68 | 14.0  | 5.8  | 6.6   | 4.6  | 12.9 | 5.5 | 7.4   | 7.1   | 2.3  | 4.6  | 29.2  |
| IGOR DODON        | 100                         | 0  | 15.7  | 4.1  | 3.7   | 3.3  | 11.0 | 4.2 | 7.1   | 11.6  | 7.7  | 25.9 | 5.7   |
| PAVEL FILIP       | 89                          | 11 | 15.5  | 5.6  | 6.1   | 4.5  | 12.6 | 5.5 | 8.8   | 12.7  | 7.0  | 13.6 | 8.1   |
| MIHAI GHIMPU      | 96                          | 4  | 49.2  | 11.0 | 6.1   | 4.4  | 8.9  | 3.6 | 3.8   | 3.0   | 1.1  | 1.9  | 7.0   |
| ZINAIDA GRECEANII | 91                          | 9  | 21.3  | 7.2  | 5.9   | 4.7  | 11.3 | 5.2 | 7.0   | 10.1  | 5.2  | 10.8 | 11.3  |
| IURIE LEANCA      | 90                          | 10 | 25.6  | 7.9  | 7.7   | 6.1  | 12.6 | 5.8 | 7.7   | 7.7   | 3.2  | 3.7  | 12.0  |
| ANDREI NASTASE    | 80                          | 20 | 23.1  | 6.8  | 5.5   | 4.7  | 11.4 | 5.4 | 6.8   | 8.6   | 4.7  | 8.2  | 14.8  |
| VLAD PLAHOTNIUC   | 96                          | 4  | 44.4  | 6.9  | 4.4   | 3.3  | 8.1  | 3.1 | 3.9   | 5.5   | 2.7  | 5.7  | 12.0  |
| MAIA SANDU        | 96                          | 4  | 30.5  | 5.8  | 4.2   | 3.4  | 8.7  | 3.8 | 5.4   | 10.0  | 7.2  | 13.3 | 7.7   |
| RENATO USATII     | 94                          | 6  | 28.5  | 8.5  | 6.0   | 4.5  | 11.3 | 5.0 | 5.4   | 7.2   | 3.7  | 8.6  | 11.3  |
| VLADIMIR VORONIN  | 98                          | 2  | 19.5  | 7.3  | 7.2   | 5.8  | 16.1 | 5.4 | 6.9   | 9.0   | 4.0  | 10.5 | 8.3   |

Președintele Igor Dodon este cel mai cunoscut politician și are cel mai bun scor privind activitatea lui. Premierul Pavel Filip are de asemenea o imagine net pozitivă, cu o cincime din respondenți care apreciază activitatea lui cu note foarte bune. Activitatea Maiei Sandu este apreciată de asemenea de asemenea de 21% dintre respondenți.

### Evaluarea fiecărui politician

*Numele politicianului  
(% care au spus că îl cunosc)*



P1. Aș vrea să vă citesc și să vă arăt o listă a unor personalități politice și să-mi spuneți dacă ați auzit sau nu de ele.  
 P2. Doar pentru cei care au auzit de personalitatea politică ..., aș vrea să îmi spuneți la fiecare dintre ele cum evaluați activitatea lor. Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 = "Activitate foarte slabă", iar 10 = "Activitate foarte bună". 99 = "Nu am nici o părere/NȘ/NR".

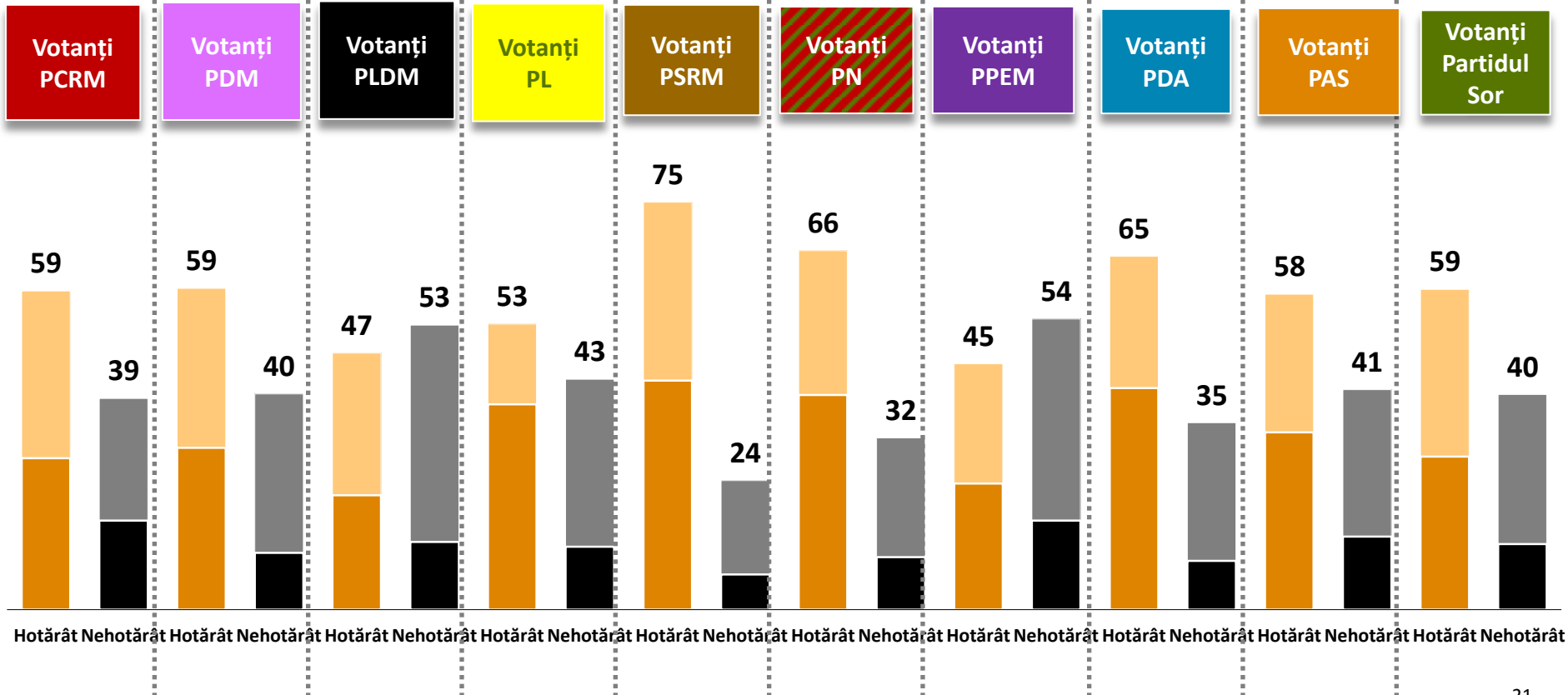
# Următoarele alegeri

Atitudini privind alegerile parlamentare

Majoritatea respondenților declară că sunt decizi cu ce partid vor vota. Votantii PSRM sunt cei mai decizi în acest sens, urmați de votanții PDA, în timp ce votanții PLDM și PPEM sunt cei mai nehotărâți.

Cât sunteți de hotărâți să votați un anumit partid politic?

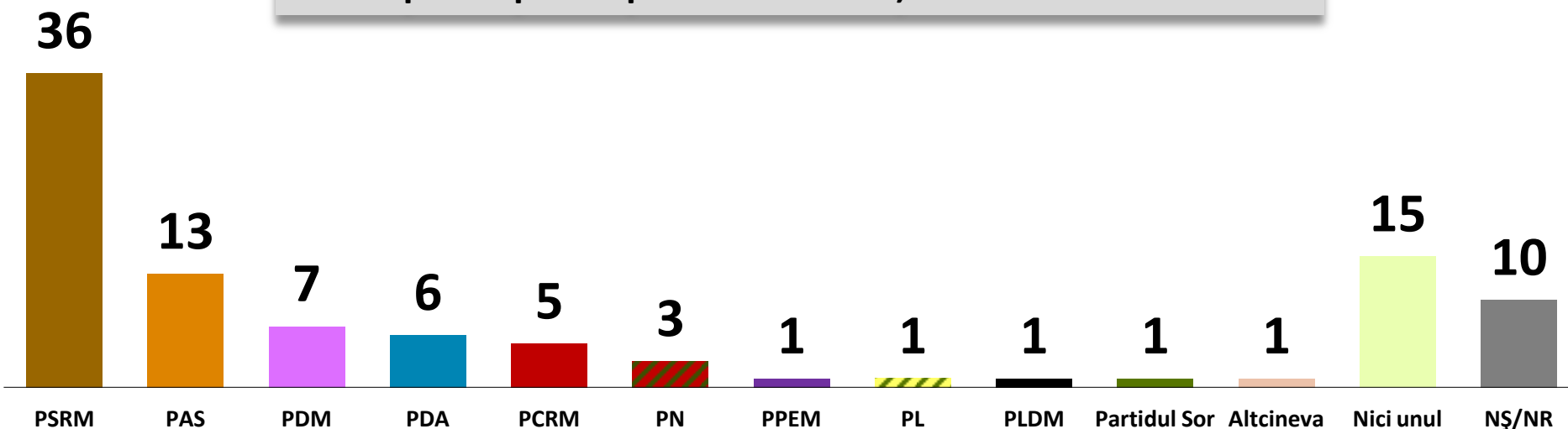
**PER TOTAL: 59% Hotărâți (32% Foarte hotărâți), 40% Nehotărâți**



P6. Cât sunteți de hotărât să votați un anumit partid în acest moment?

Numărul suporterilor pentru PSRM a crescut în ultimii ani, dar acum se detașează în fruntea clasamentelor cu Igor Dodon ca Președinte – circa o treime dintre respondenți consideră PSRM ca fiind cel mai pregătit partid să îmbunătățească situația din Moldova.

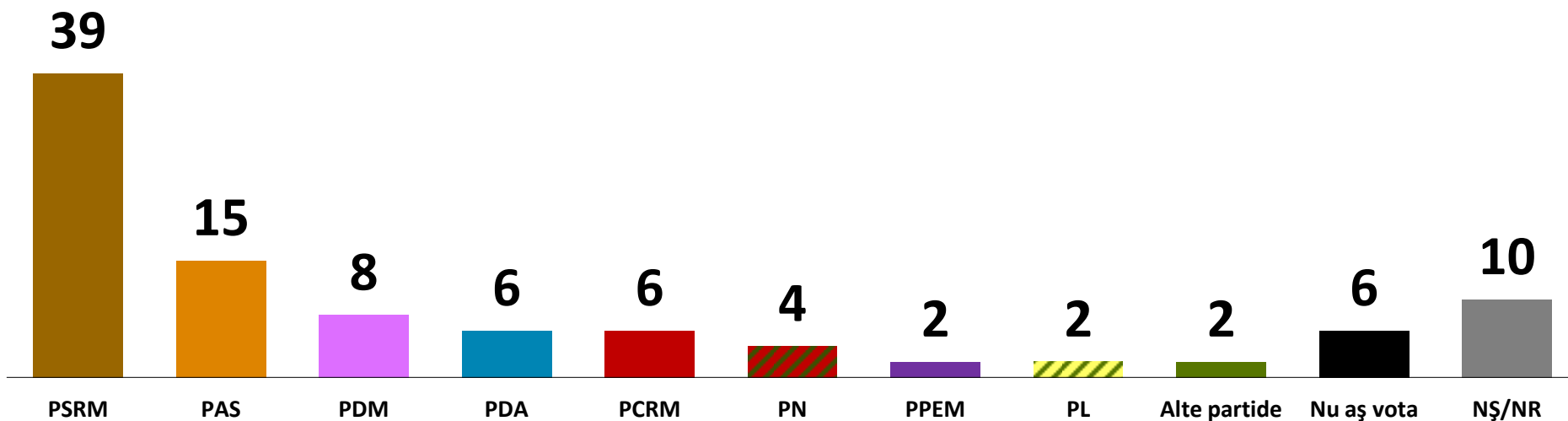
### Care partid politic poate îmbunătăți lucrurile în Moldova?



P7. După părerea Dvs., care dintre partidele sau formațiunile politice poate îmbunătăți situația din țara noastră?

PSRM este cu claritate în fruntea clasamentului privind intenția de vot pentru alegerile parlamentare. Suportul pentru diferite partide politice s-a schimbat în ultima perioadă, îndeosebi pentru PAS care a pierdut o parte din suportul avut înainte de alegerile Prezidențiale. Cel mai probabil, PDM ar fi a treia mare forță politică în Parlament, dacă alegerile ar avea loc astăzi.

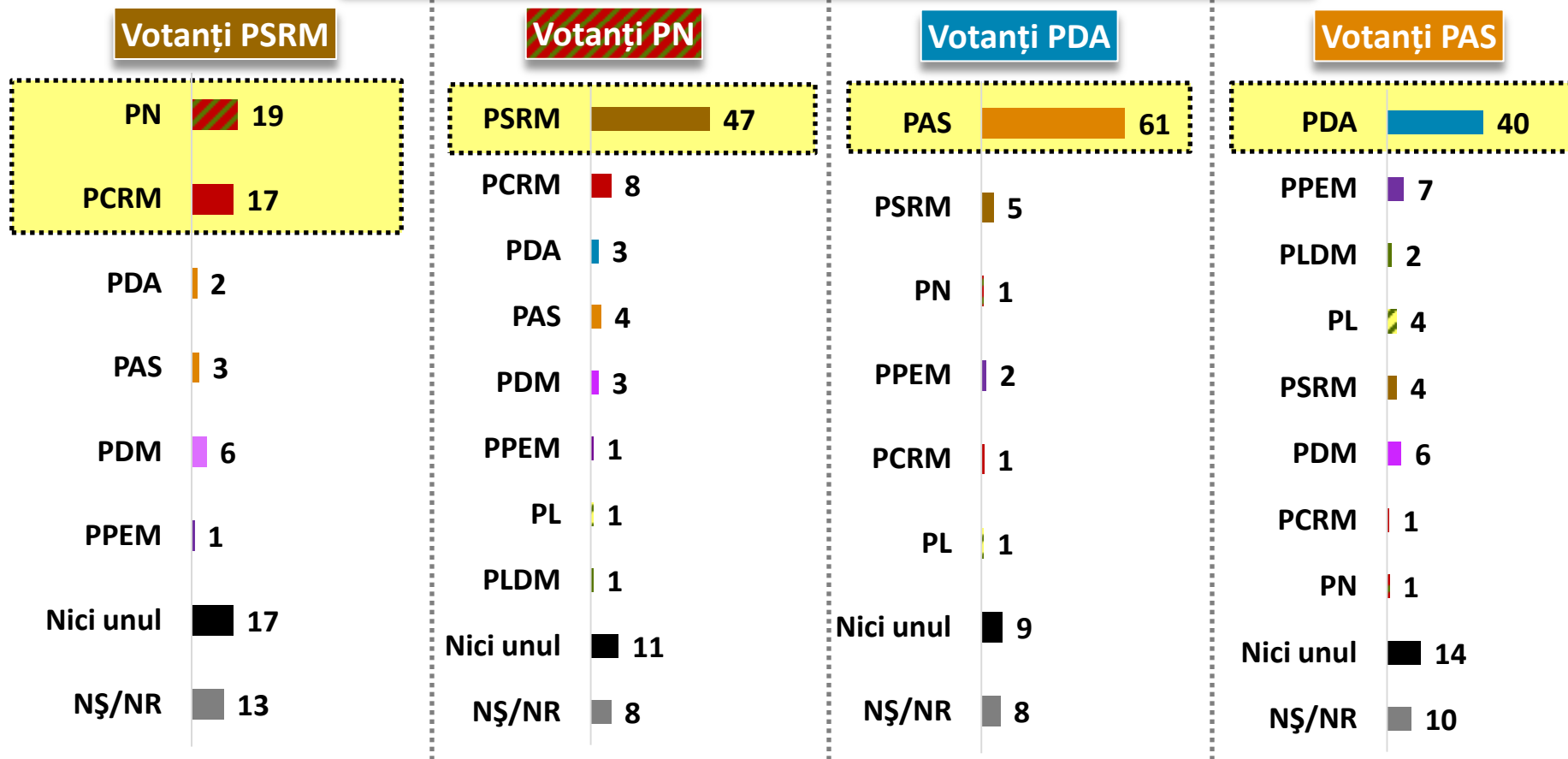
### Cu ce partid ați vota? – Alegeri parlamentare



P8. În varianta în care duminica viitoare ar avea loc **alegeri parlamentare anticipate**, cu ce partid intenționați să votați?

Impactul includerii sau excluderii vreunui partid din lista de opțiuni poate schimba rezultatul alegerilor. Dacă partidul lor nu ar participa la alegeri, cea mai mare parte din votanții PN ar vota cu PSRM, votanții PDA cu PAS, în timp ce votanții PSRM s-ar îndrepta fie spre PN, fie spre PCRM.

### Opțiunea secundară de vot funcție de tipul de votant\*



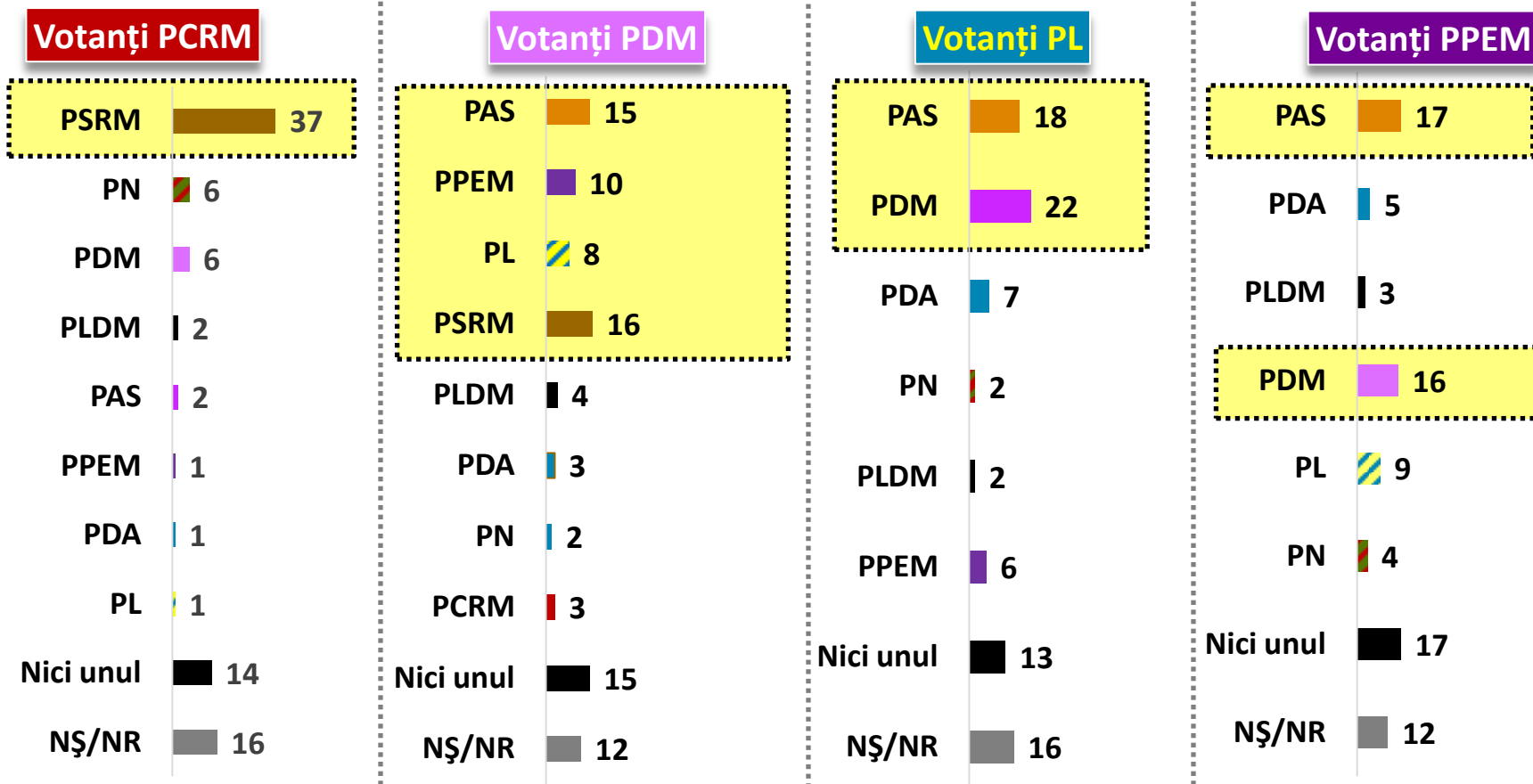
\*Diferența până la 100% o reprezintă răspunsurile “Nu aș vota”

P10. Dacă partidul pe care l-ați vota nu ar participa la alegeri, cu cel alt partid ați vota?



Votanții PCRM ar vota pentru PSRM dacă partidul pe care îl susțin nu ar participa la alegeri, în timp ce votanții PL și PPEM mai degrabă s-ar împărți între PAS și PDM. Votanții PDM sunt specifici prin faptul că a doua opțiune o reprezintă o varietate de partide.

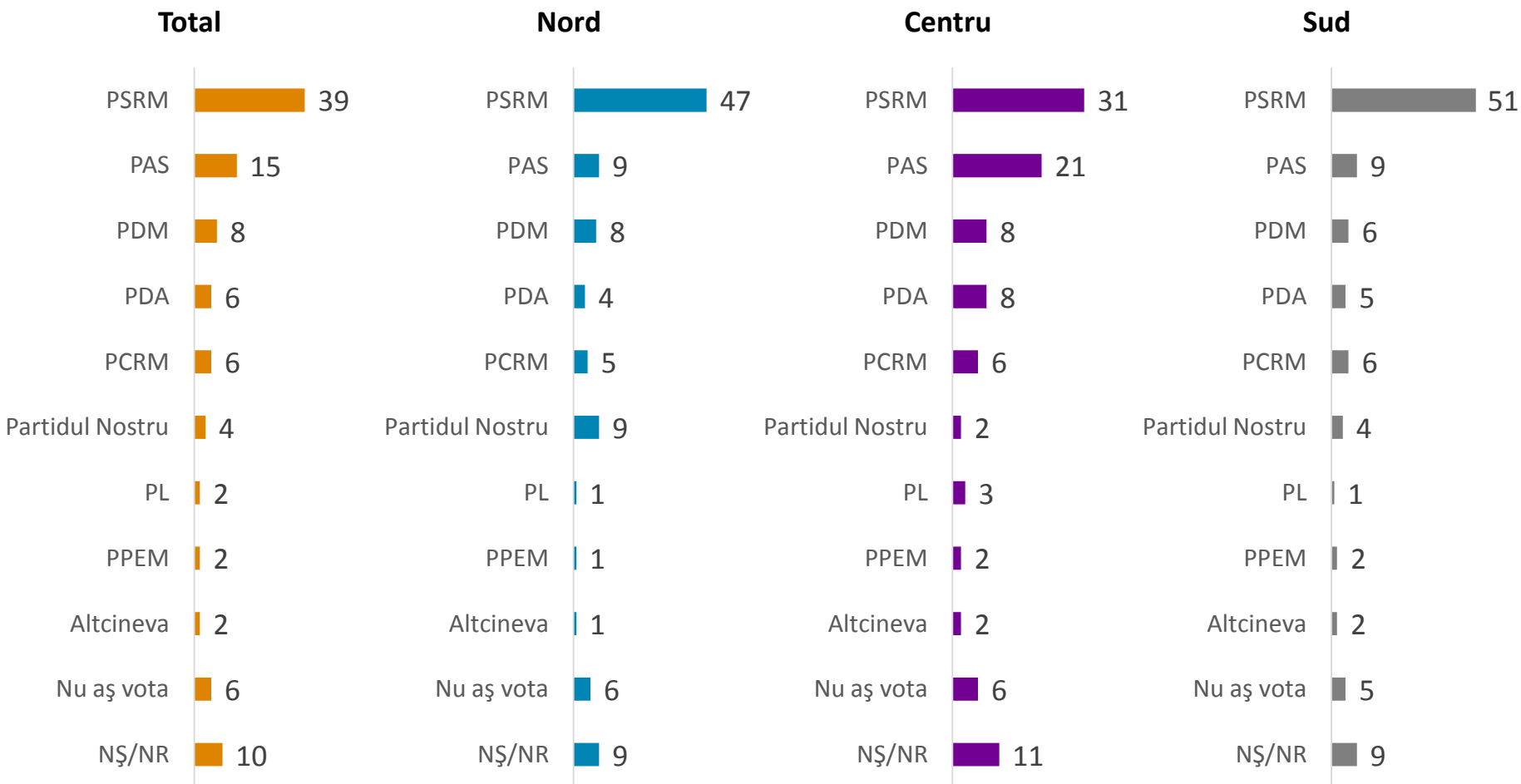
### Opțiunea secundară de vot funcție de tipul de votant\*



\*Diferența până la 100% o reprezintă răspunsurile "Nu aș vota"

P10. Dacă partidul pe care l-ați vota nu ar participa la alegeri, cu cel alt partid ați vota?

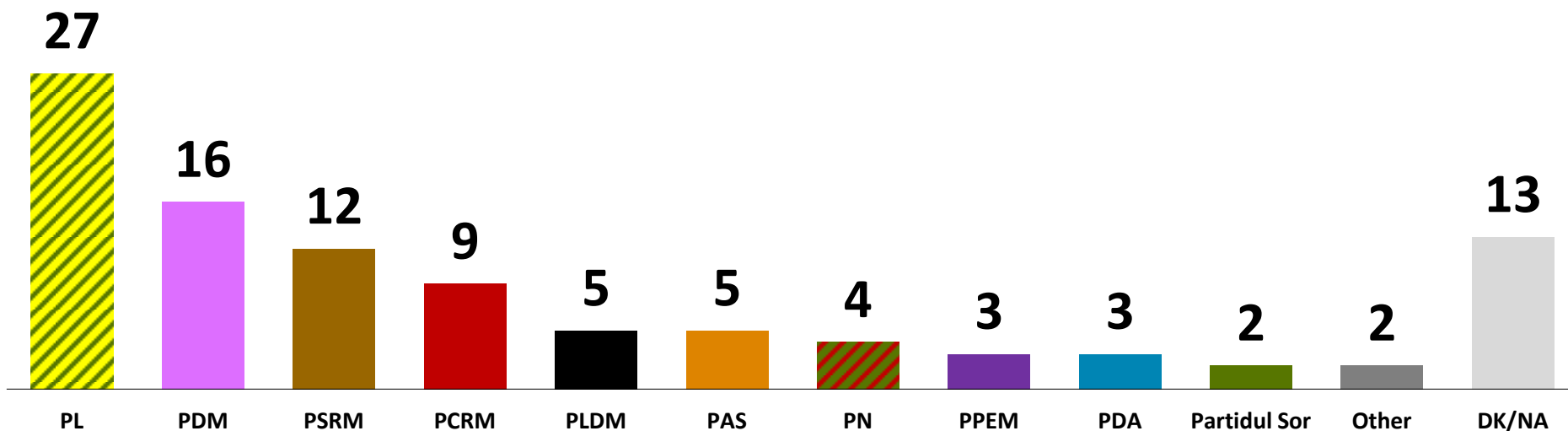
PSRM domină în fiecare din regiunile republicii, având cel mai ridicat număr de votanți în regiunile de Nord și Sud. Cu toate acestea, suportul pentru ei în zona de Centru este mai scăzut; aici, fiecare al cincilea votant și-ar îndrepta opțiunea către PAS.



P8. În varianta în care duminica viitoare ar avea loc **alegeri parlamentare anticipate**, cu ce partid intenționați să votați?

PL este cel mai puțin popular partid politic, cu mai mult de un sfert dintre respondenți care spun că nu ar vota pentru ei. Prin comparație cu sondajele din anii trecuți, aceasta reprezintă o creștere semnificativă.

Cu siguranță NU ar vota pentru



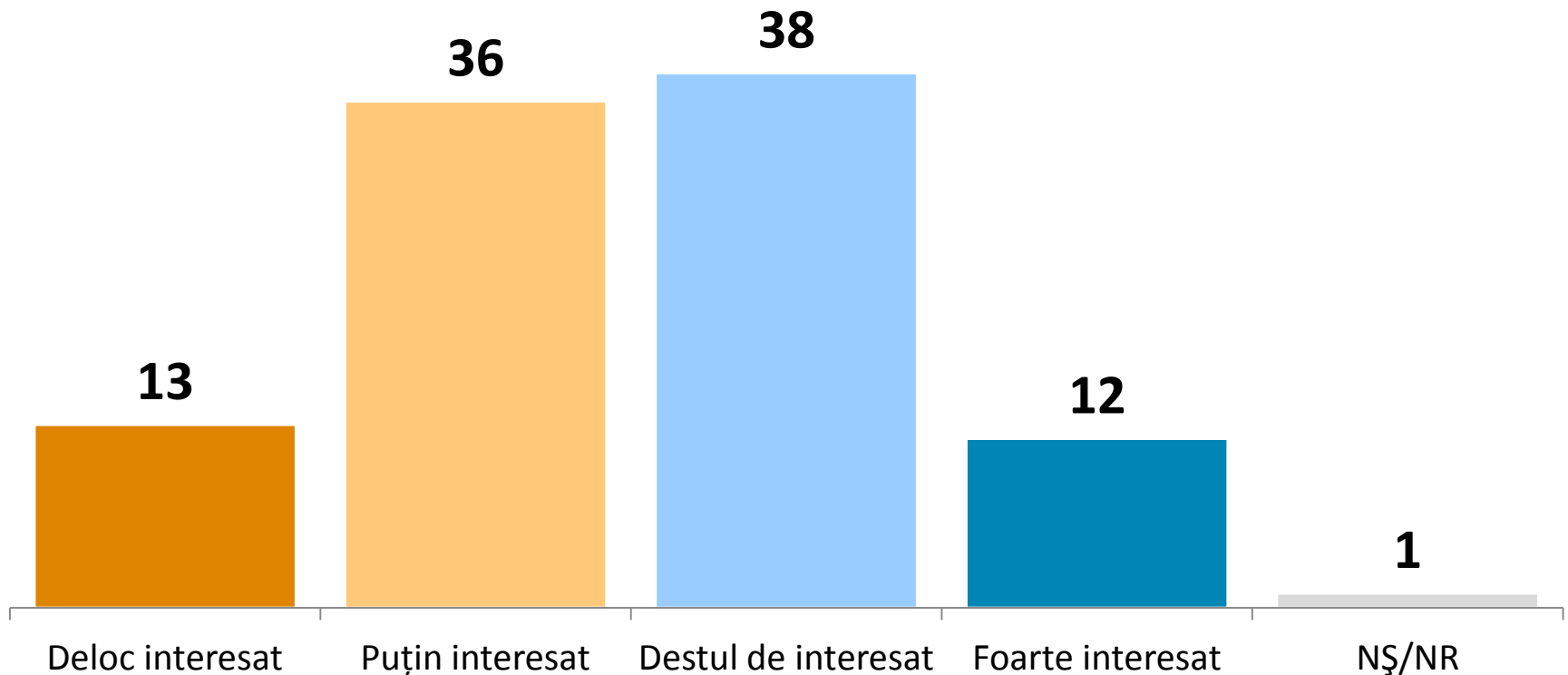
P11. Care este partidul politic cu care sigur nu ați vota?

# Reforma politică și electorală

Suportul pentru reforme specifice

Majoritatea respondenților sunt interesați într-o anumită măsură de reformele ce vizează politicul din Republica Moldova. Jumătate din persoanele chestionate fiind chiar destul sau foarte interesați de reforma din politică.

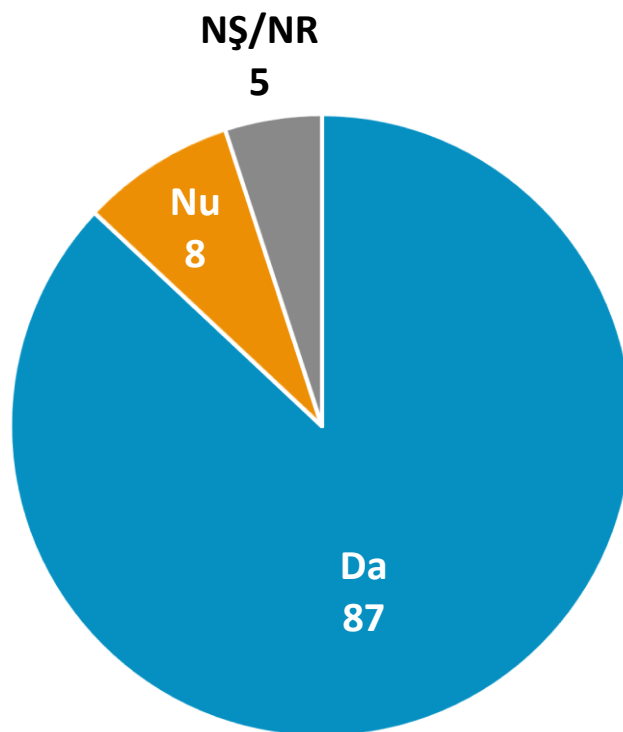
### Interesul pentru reforme politice în Republica Moldova



V1. Cât de mult vă interesează pe dvs. subiectul despre modul în care se face politică, reforma în politica din Republica Moldova?

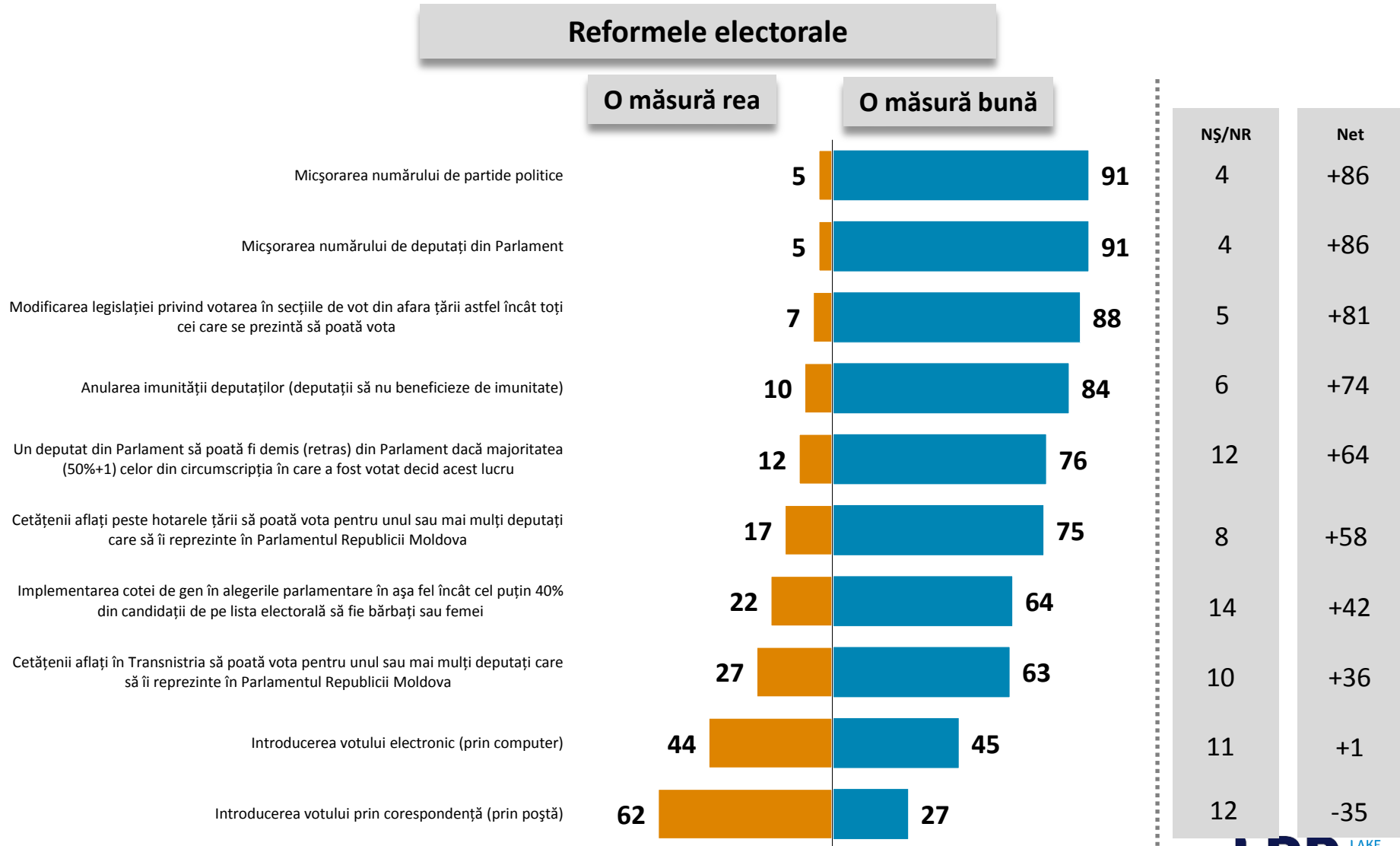
Majoritatea răspunsurilor indică o voință masivă pentru a discuta serios despre modul în care se face politică, despre reformele din politica Republicii Moldova.

**Ar trebui ca societatea noastră să discute serios despre reformele în politică?**



V5. Credeți că în societatea noastră ar trebui sau nu să aibă loc o discuție serioasă despre modul în care se face politică, despre reforma în politică?

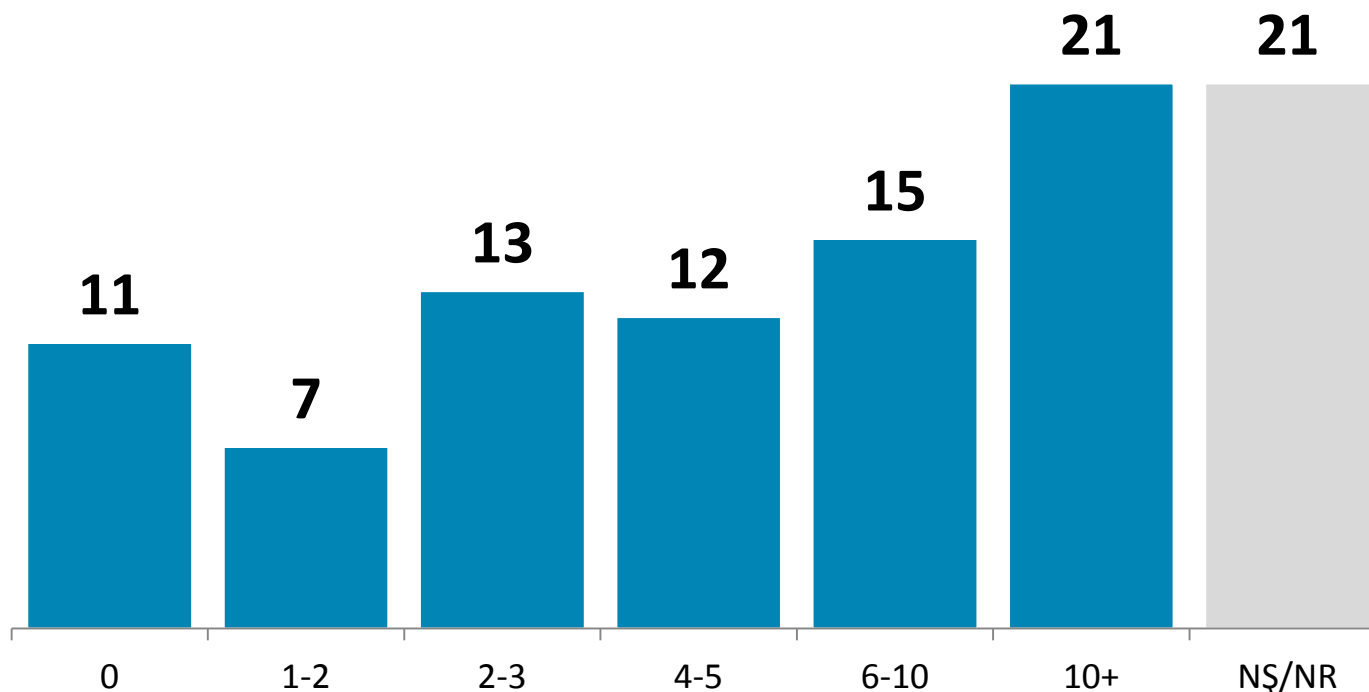
Micșorarea numărului de partide politice și a numărului de deputați din Parlament sunt cele mai populare reforme politice așteptate în Republica Moldova. Majoritatea participanților la sondaj și-au exprimat acordul pentru majoritatea reformelor menționate, cu excepția votului electronic sau a celui prin corespondență.



V6. Cum considerați următoarele măsuri care s-ar putea pune în practică la viitoarele alegeri Parlamentare?

Respondenții au opinii împărțite în privința numărului de locuri din Parlament ce ar trebui alocate pentru reprezentarea cetățenilor care trăiesc peste hotare. 11% dintre ei chiar consideră că nu ar trebui alocat nici un mandat în acest scop.

### Câte mandate de deputat ar trebui alocate pentru cetățenii din diasporă?

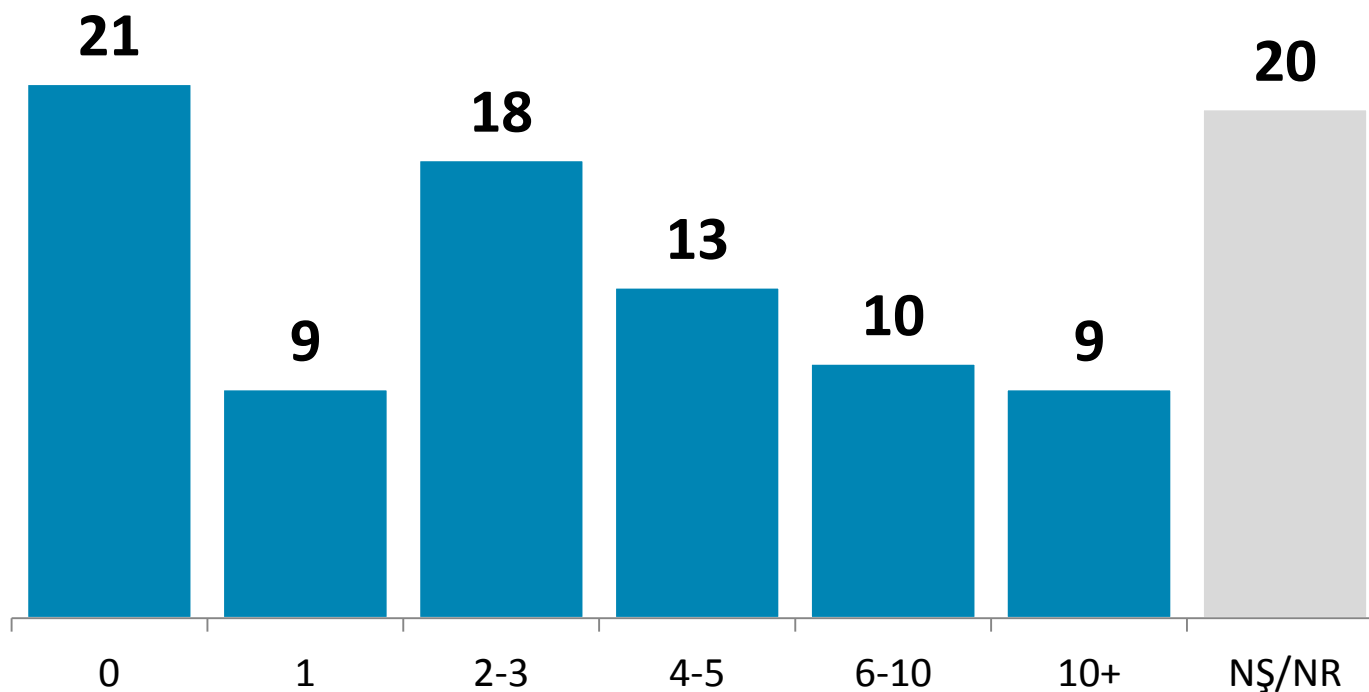


V7. Din cele 101 mandate de deputați, câte mandate de deputat credeți că ar trebui să fie alocate în Parlamentul Republicii Moldova pentru ca cetățenii aflați în străinătate(diaspora) să fie corect reprezentați?



Participanții la sondaj sunt mai puțin entuziași când vine vorba despre alocarea unui număr de deputați privind reprezentarea cetățenilor care trăiesc în Transnistria, 21% considerând că nu ar trebui alocat nici un mandat în acest sens.

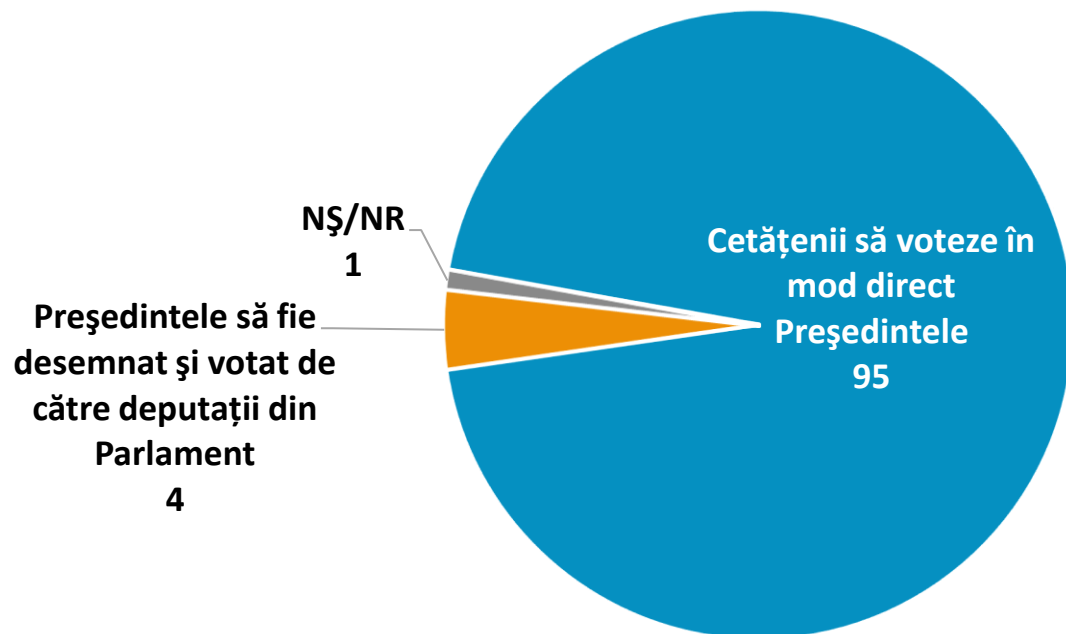
### Câte mandate de deputat ar trebui alocate pentru cetățenii din Transnistria?



V8. Din cele 101 mandate de deputați, câte mandate de deputat credeți că ar trebui să fie alocate în Parlamentul Republicii Moldova pentru ca cetățenii aflați în Transnistria să fie corect reprezentați?

Aproape în unanimitate, cetățenii susțin votarea directă a Președintelui de către cetățeni, nu de către deputații din Parlament.

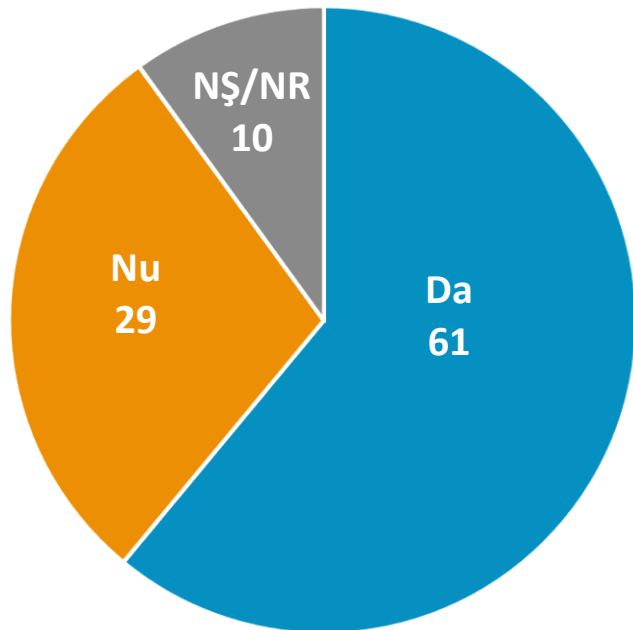
**Cum ați dori să fie ales Președintele Republicii Moldova la următoarele alegeri prezidențiale?**



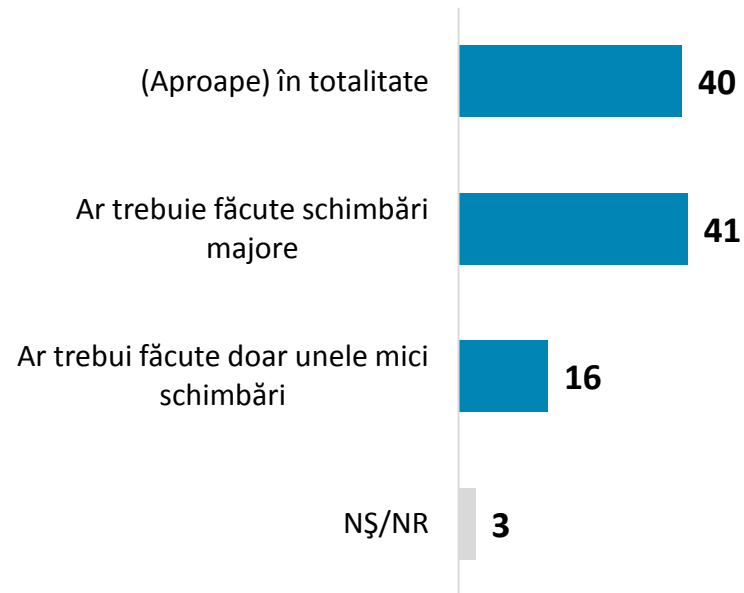
V9. La următoarele alegeri prezidențiale, cum ați dori să fie ales Președintele Republicii Moldova?

Majoritatea consideră că sistemul electoral actual are nevoie de schimbări majore; 40% și-ar dori să vadă ca acesta să fie schimbat în totalitate.

### Ar trebui sau nu ca sistemul electoral actual să fie schimbat?



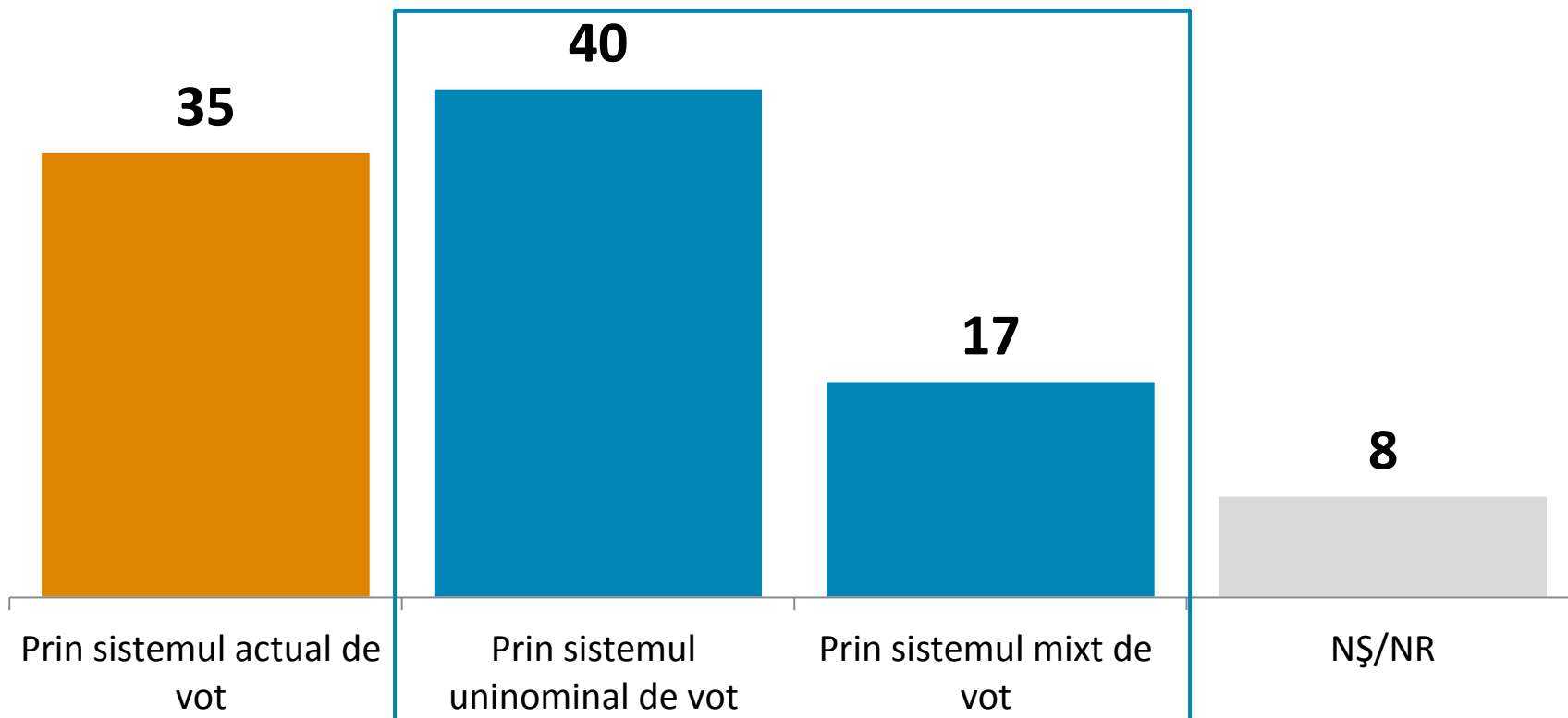
### În ce măsură?



V4. Dvs. cum considerați, sistemul electoral actual ar trebui schimbat sau nu?  
V4a. În ce măsură considerați că sistemul electoral ar trebui schimbat?

Majoritatea cetățenilor consideră că deputații din Parlament ar trebui aleși pe baza votului uninominal. Doar 35% susțin menținerea sistemului actual de vot. Suportul pentru sistemul uninominal de vot este posibil să fi variat pe parcursul sondajului pentru că Președintele Igor Dodon a propus și susținut sistemul mixt de vot în a doua parte a lunii Aprilie.

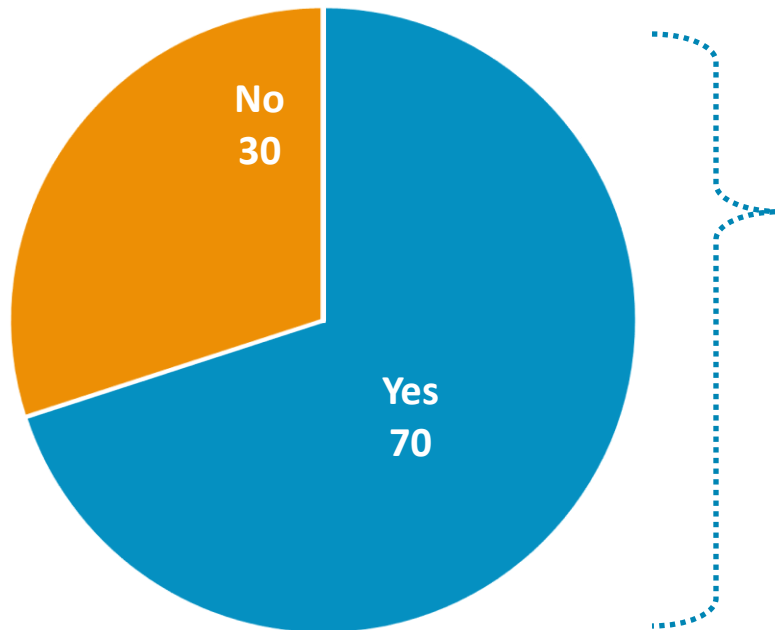
**Cum ar trebui aleși deputații care ajung în Parlament?**



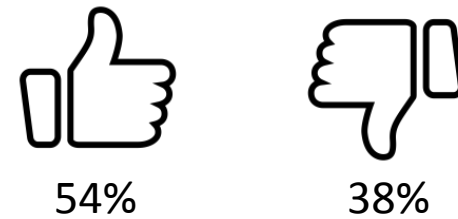
V10. La următoarele alegeri Parlamentare, cum ați dori să fie aleși deputații care ajung în Parlamentul Republicii Moldova?

Majoritatea respondenților au spus că au auzit, văzut sau citit informații despre campania de informare privind votul uninominal. Dintre aceștia, 54% au avut o părere bună despre această inițiativă. Cu toate acestea, gradul de asociere al campaniei de informare cu PDM sau Vlad Plahotniuc a fost de 13%, respectiv 21%.

### Gradul de notorietate al campaniei de informare



### Opinia privind derularea campaniei



### Cu cine a fost asociată campania de informare?



V12. Până la momentul acestei discuții, Dvs. ați auzit, văzut sau citit informații despre campania de informare privind votul uninominal?

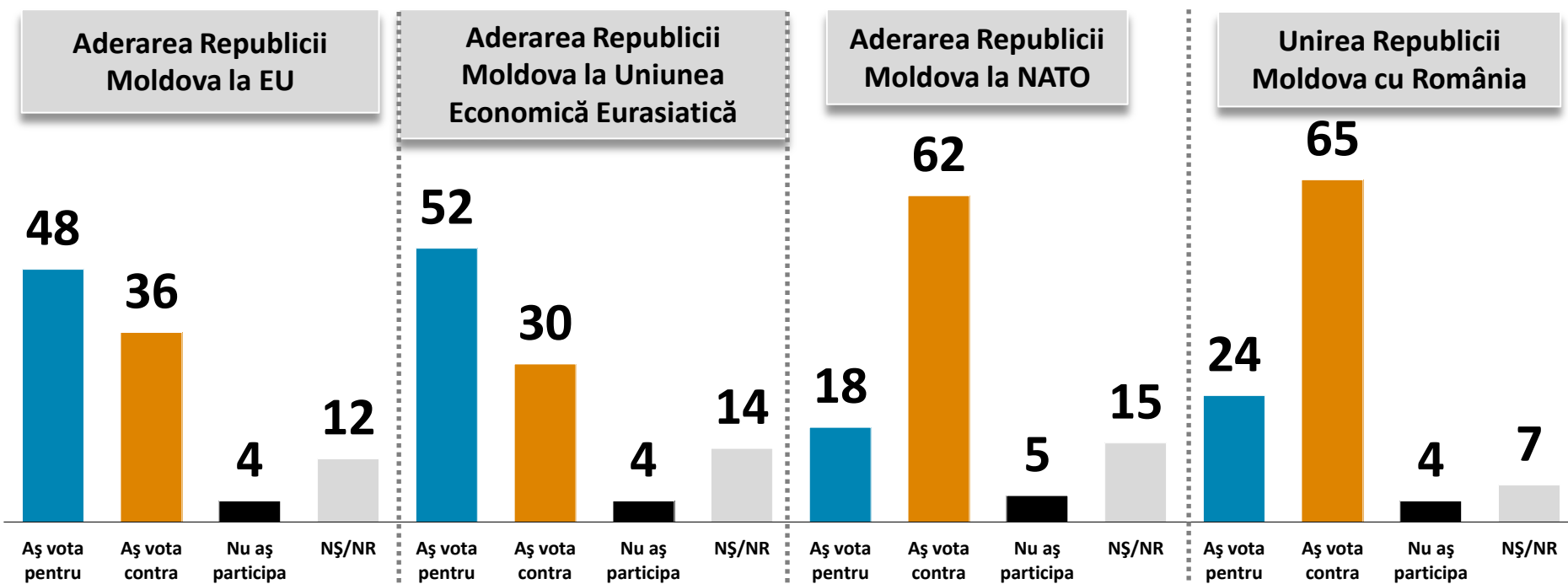
V13. Care este părerea dvs. referitor la desfășurarea acestei campanii de informare privind votul uninominal?

V14. Cui credeți că aparține inițiativa lansării acestei campanii de informare privind votul uninominal?

# Mediul internațional

Percepții despre Uniunea Europeană, Uniunea Vamală

Dorința cetățenilor privind aderarea Republicii Moldova la UE se menține față de sondajele anterioare, dar suportul pentru Uniunea Economică Eurasiatică crește semnificativ. Cetățenii se opun însă masiv aderării la NATO și unirii cu România.



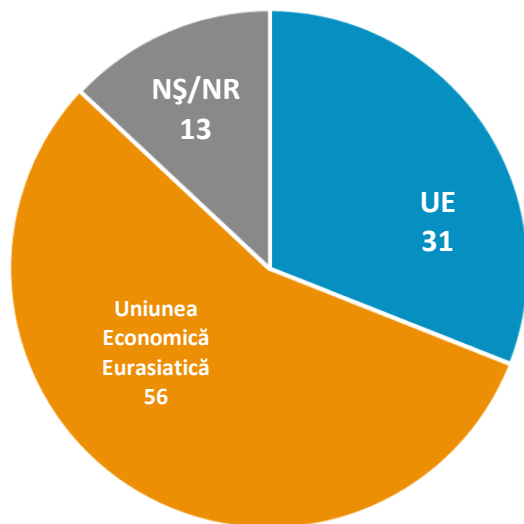
E1. Dacă duminică viitoare ar avea loc un referendum (vi s-ar cere să votați) cu privire la ... Dvs. ați vota pentru sau contra?

Cetățenii din zona de Centru a țării susțin într-o pondere mai ridicată aderarea Republicii Moldova la UE, în timp ce în regiunile de Nord și Sud domină opțiunile pentru Uniunea Economică Eurasatică.

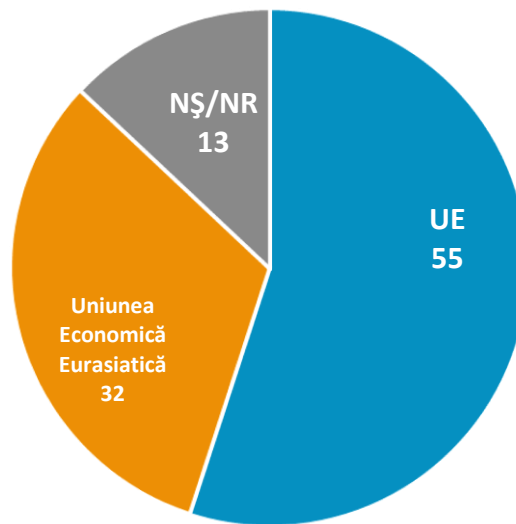
Dintre UE și Uniunea Economică Eurasiatică, pentru ce ați opta?

**Per total: 44% Uniunea Economică Eurasiatică, 44% EU, 12% Indeciși**

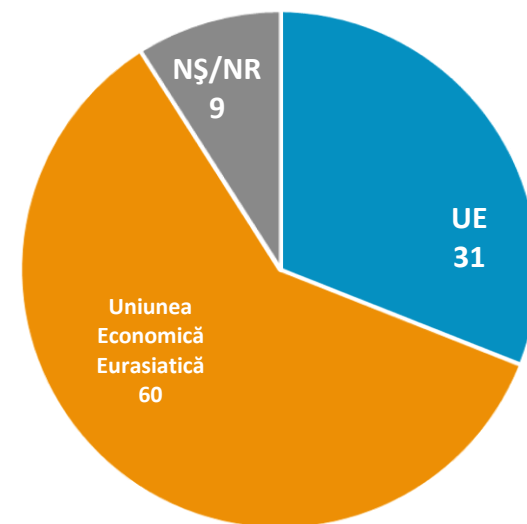
Nord



Centru



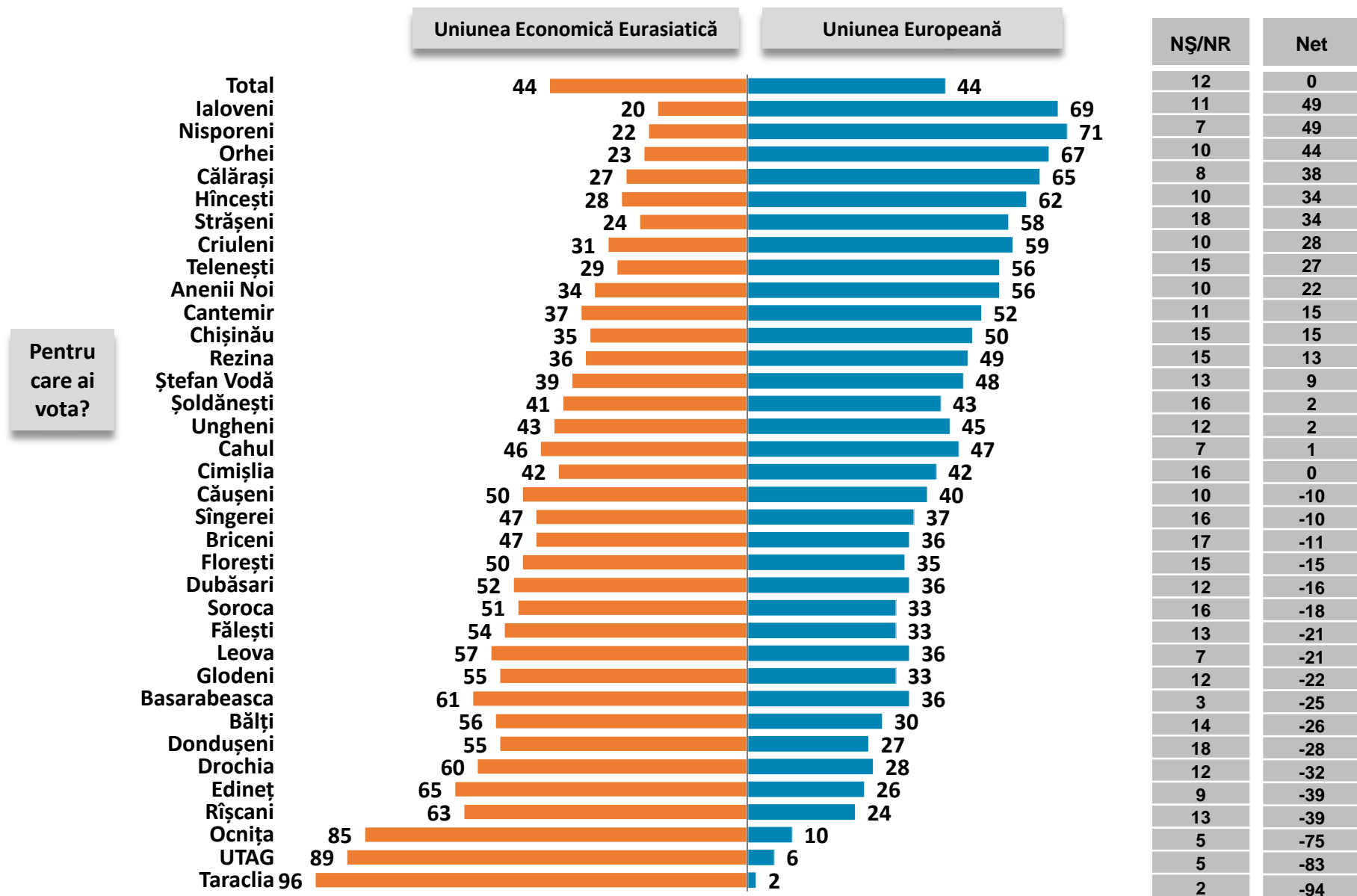
Sud



E2. Dacă ar trebui să votați duminică viitoare între Uniunea Europeană și Uniunea Economică Eurasiatică (Uniunea Vamală), dvs. ce ați alege?



Raioanele în care suportul pentru UE este cel mai ridicat: Nisporeni, Ialoveni și Orhei, în timp ce Taraclia, UTA Găgăuzia și Ocnița și-au exprimat suportul masiv pentru Uniunea Economică Eurasiatică.



E2. Dacă ar trebui să votați duminică viitoare între Uniunea Europeană și Uniunea Economică Eurasiatică (Uniunea Vamală), dvs. ce ați alege?

# Principalele concluzii

# Principalele concluzii

- **Cetățenii percep direcția în care se îndreaptă Republica Moldova ca îmbunătățindu-se.** Opiniile sunt mai pozitive la nivel local și raional, dar domină totuși cele negative. Locuitorii din raionul Șoldănești sunt cei mai pozitivi în privința direcției în care se îndreaptă Republica Moldova, în timp ce locuitorii raionului Briceni sunt cei mai negativiști în acest sens. Mai mult de jumătate din electorat nu este mulțumit de viața pe care o duc. Șomajul este principala problemă cu care se confruntă țara, în timp ce corupția coboară în clasament, chiar dacă încă se află în topul principalelor probleme. Per total, putem vorbi despre o îmbunătățire a lucrurilor dacă comparăm cu rezultatele sondajelor înregistrate în 2015-2016.
- **Cetățenii sunt mai nemulțumiți de instituțiile de la nivel central față de cele de la nivel local.** Părerile cetățenilor sunt mult mai împărțite în privința satisfacției față de instituțiile de la nivel local, asta probabil și pentru că nu sunt familiarizați cu activitatea lor (consiliile locale sau raionale, de exemplu), în timp ce față de instituțiile de la nivel național (Parlament, Guvern) domină clar sentimentul de nemulțumire. De asemenea, este mult mai probabil să aibă păreri proaste despre partide politice și politicieni, în general.
- **Cei care beneficiază de cea mai mare notorietate și cele mai pozitive aprecieri sunt figurile politice aflate la putere.** Președintele Igor Dodon este cel mai cunoscut și cel mai apreciat. Premierul Pavel Filip are de asemenea o imagine pozitivă. Maia Sandu completează acest clasament beneficiind și de faptul că a câștigat 48% din voturi la ultimele alegeri.
- **PSRM este cel mai cunoscut partid și cel mai bine clasat la capitolul rating.** Acest lucru nu este o surpriză luând în considerare faptul că Președintele Igor Dodon a fost președintele acestui partid și este puternic asociat cu el. PSRM este de asemenea și partidul care poate îmbunătăți lucrurile în țara noastră – acest lucru îl consideră o treime dintre cetățeni. Aproape patru din zece și-ar da votul pentru

<sup>43</sup>PSRM în cazul unor alegeri Parlamentare.

# Principalele concluzii

- **Cetățenii sunt interesați și și-ar dori să aibă loc discuții serioase despre reformele din politică.** O majoritate solidă consideră o idee bună ca reformele electorale să reducă puterea la vârf, incluzând aici și micșorarea numărului de partide politice și a numărului de deputați din Parlament.
- **Majoritatea cetățenilor vor să vadă schimbări în politică și sistemul electoral.** Majoritatea consideră că în Republica Moldova ar trebui schimbat sistemul electoral și ar trebui ales sistemul uninominal sau mixt de vot.
- **Cetățenii susțin mai mult aderarea la Uniunea Economică Eurasiatică.** Suportul pentru aceasta pare să fi crescut, în timp ce suportul pentru aderarea la Uniunea Europeană s-a menținut. Atunci când sunt puși să aleagă între Uniunea Europeană și Uniunea Economică Eurasiatică, votanții sunt împărțiți în opțiunile pe care le au. Cu toate acestea, suportul diferă semnificativ funcție de regiunea țării din care fac parte: raioanele în care suportul pentru UE este foarte ridicat sunt Nisporeni, Ialoveni și Orhei (zona de Centru), în timp ce în Taraclia, UTA Găgăuzia și Ocnița putem vorbi despre un suport masiv pentru Uniunea Economică Eurasiatică (zona de Sud și Nord).



Washington, DC | Berkeley, CA | New York, NY

[LakeResearch.com](http://LakeResearch.com)

+1.202.776.9066

Celinda Lake

[clake@lakeresearch.com](mailto:clake@lakeresearch.com)

Zoe Grotophorst

[zgrotophorst@lakeresearch.com](mailto:zgrotophorst@lakeresearch.com)

David Mermin

[dmermin@lakeresearch.com](mailto:dmermin@lakeresearch.com)

Jessica Mejia

[jmejia@lakeresearch.com](mailto:jmejia@lakeresearch.com)